

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროფილი

საქართველოს ზრდის,
ჯანმრთელობისა და
სოციალური დაცვის
სამინისტრო

დაავადებათა პრევენციისა და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის
ქრონოლოგიული ცენტრი

შესავალი

ქვეყნის მოსახლეობის, ახლანდელი და მომავალი თაობებისათვის ჯანმრთელობის და კეთილდღეობის მდგომარეობის მიღწევა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემის რეგულარული გაძლიერებითაა შესაძლებელი.

საზოგადოება და გარემო ჩვენს ირგვლივ მუდმივად იცვლება, რაც საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემის წინაშე მდგარი ამოცანებისა და საკითხების, ჯანმრთელობისადმი მიდგომების და შესაბამისად, ინტერვენციების ადეკვატურ ცვლილებებს მოითხოვს. მოსახლეობის მომსახურება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში მორგებული უნდა იყოს ამჟამად არსებული, სამომავლო შესაძლო საფრთხეებსა და რისკებზე. სერვისებმა ოპტიმალურად უნდა უპასუხონ ცვლილებებსა და გამოწვევებს.

ცნობილია, რომ დღეს არსებული სირთულეები/პრობლემები პირდაპირ პროპორციულია იმ ცვლილებებისა, რომელიც დაკავშირებულია გლობალიზაციის თანმდევ მოვლენებთან: დასაქმების პრობლემები, უთანასწორობა სამედიცინო მომსახურების მიღებაში, მოსახლეობის დაბერება, მიგრაცია, ურბანიზაცია, გარემოსდაცვის სფეროში არსებული პრობლემები კლიმატის ცვლილება და ა.შ. სწორედ ამ ფაქტორების მიერ არის გამოწვეული ცვლილებები მოსახლეობის საცხოვრებელ გარემოში, ცხოვრების წესსა და დაავადების აღმოცენება-მიმდინარეობა-გავრცელებაში. ისიც ცნობილია, რომ სიკვდილიანობის 86% გამოწვეულია ქრონიკული მდგომარეობებით, როგორიცაა: კარდიოვასკულური დაავადებები, კიბო, ქრონიკული რესპირატორული დაავადებები, ფსიქიკური დარღვევები და შაქრიანი დიაბეტი. ამავდროულად კვლავ სახეზეა რისკები ახლად აღმოცენებადი, „უკვე დავიწყებული“ ინფექციური დაავადებებისა და ჯანმრთელობის გაუთვალისწინებელი მდგომარეობის შესახებ.

რას გვულისხმობთ საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში?

კლასიკურ ლიტერატურაში საზ.ჯ/დ განისაზღვრება, როგორც “ხელოვნება და მეცნიერება, რომელიც საზოგადოების ორგანიზებული ძალისხმევით უზრუნველყოფს დაავადების პრევენციას, სიცოცხლის გახანგრძლივებას და ჯანმრთელობის ხელშეწყობას” (Acheson, 1988; WHO, 2011b).

სამოქმედო დოკუმენტი, ევროპის სამოქმედო გეგმა (EAP-2012) “საზ.ჯ/დ სერვისების გაძლიერებისა და გაფართოებისთვის” ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის რეგიონალური კომიტეტი მე-60 სესიის რეზოლუციით წევრ ქვეყნებს მოგვიწოდებს - 2020 წლისთვის ჩამოყალიბდეს პოლიტიკის ისეთი ახალი ჩარჩო, რომელიც თანმხვედრი იქნება საზ.ჯ/დ 10 ძირითად (EPHOs-10) ოპერაციულ ფუნქციებთან. აღნიშნული გეგმა გულისხმობს მოსახლეობის ჯანმრთელობის რეალური მდგომარეობის შეფასებას და საზ.ჯ/დ ძლიერი და მოცულობითი სერვისებისა და ინტერვენციების დაგეგმვას. რა ფუნქციებია ეს ?

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის 10 ძირითადი (EPHOs) ოპერაციული ფუნქციები:

1. დაკვირვება მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობაზე;
2. ჯანმრთელობის რისკებსა და საგანგებო სიტუაციებზე მონიტორინგის განხორციელება და სათანადოდ რეაგირება;
3. ჯანმრთელობის დაცვა, მათ შორის გარემოსდაცვითი, საოკუპაციო, სურსათის უვნებლობა და სხვა;
4. ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, მათ შორის ქმედება, რომელიც შეეხება სოციალური დეტერმინანტებისა და ჯანმრთელობის უთანასწორობას;
5. დაავადების პრევენცია, დაავადების ადრეული გამოვლენის უზრუნველყოფა;
6. ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის მმართველობის უზრუნველყოფა
7. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროს საკმარისი და კომპეტენტური სამუშაო ძალით უზრუნველყოფა;

8. მდგრადი ორგანიზაციული სტრუქტურები და დაფინანსების უზრუნველყოფა;
9. ჯანმრთელობისთვის საჭირო ადვოკატირების, კომუნიკაციის და სოციალური მობილიზაციის უზრუნველყოფა;
10. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის კვლევა პოლიტიკისა და პრაქტიკის შესახებ ინფორმირების მიზნით;

როგორც ჩანს, სამოქმედო გეგმა და ძირითადი ოპერაციული ფუნქციები შინაარსობრივად ხელს უწყობენ ჯანდაცვისა და კეთილდღეობის მდგრად განვითარებას, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინტერვენციების გაძლიერებას და უთანასწორობის შემცირებას.

რეალობამ წარმოაჩინა, რომ საზ.ჯ/დ ჯანდაცვის 10 ძირითადი ოპერაციული ფუნქციების განსახორციელებლად ყველაზე ეფექტური და ქმედითი მეთოდი სისტემური და ინტეგრირებული მიდგომაა. ეს ფუნქციები პირობითად 2 ჯგუფში განლაგდება: ძირითადი EPHOs ფუნქციები, რომლებიც საჭიროებენ ჯანდაცვის მუშაკთა უნარებსა და გამოცდილებას და EPHOs “დამხმარე”, ხელშეწყობი ფუნქციები. გამოსაყოფია საზ.ჯ/დ დამატებითი (1, 2, 10) კლასტერიც, რომელიც მონიტორინგს, მეთვალყურეობასა და კვლევებს ეფუძნება. მომსახურების მიწოდების პროცესში ძირითადი ფოკუსი ჯანმრთელობის ხელშეწყობაზეა მიმართული, ჯანმრთელობის დაცვასა და დაავადებათა პრევენციაზე (EPHOs 3, 4 და 5). “დამხმარე” (EPHOs 6-10) კი მოიცავს მმართველობის გაძლიერებას, სამუშაო ძალის განვითარებას, დაფინანსებას, გაუმჯობესებულ კომუნიკაციასა და კვლევას, რომელიც მხოლოდ ადგილობრივ თვითმმართველობებთან და ინტერსექტორული თანამშრომლობითაა შესაძლებელი.

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სერვისები შეიცავს რამდენიმე საკვანძო საკითხს:

1. **საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესაძლებლობებისა და მომსახურების მიმოხილვა:**
  - ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების გაძლიერება ჯანდაცვის ხელშეწყობის, დაავადებების პრევენციისა და ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურების სრულყოფის გზით;
  - სერვისის მიწოდების მხარდასაჭერად, ჯანდაცვის სექტორის ჩართვა, მმართველობის განვითარებისა და გაძლიერების საჭიროება, სამუშაო ძალის განვითარება, დაფინანსების გაზრდა და კომუნიკაციის შემდგომი განვითარება;
  - EPHO-ს მიწოდების ინსტიტუციური მოდელების წინასწარი მიმოხილვა. ჯანდაცვის სექტორის ბიუჯეტიდან დღეისთვის მხოლოდ 1-დან 3%-მდე იხარჯება პრევენციაზე. დაავადებათა მკურნალობისა და პრევენციის დაბალანსება კი, ჯანმრთელობის გამოსავლების გაუმჯობესების ყველაზე ეფექტური საშუალებაა.
  - უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ჯ/დ მომსახურების მდგრადი დაფინანსება გრძელვადიანი ეფექტურობის დაგეგმვისა და მიწოდების მიზნით. მეთოდები შეიძლება შეიცავდეს ფინანსურ სტიმულებს ან გადასახადებს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დანიშნულებისთვის.
2. **საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პოლიტიკისა და კანონმდებლობის ინსტრუმენტები:**
  - ეფექტური საკანონმდებლო ინსტრუმენტების ადვოკატირება - „იყიდე საუკეთესო“, მომსახურება და ინტერვენციები არაგადამდები დაავადებებისთვის;
  - სამართლებრივი მიდგომები დაბალანსებულია დარგთაშორისი პოლიტიკით, რომლებიც ქმნიან ჯანსაღი ცხოვრების პირობებს. მმართველობის გაძლიერება ხელს უწყობს კანონებისა და რეგულაციების ეფექტიანად განხორციელებას და ანგარიშვალდებულების მექანიზმის გაძლიერებას ერთდროული საქმიანობისთვის.

ეს საკითხები მიგვანიშნებენ, თითოეულ ადამიანს, ყველა უწყებასა და სამსახურს შეუძლია გარკვეული წვლილი შეიტანოს საკუთარი მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის გაუმჯობესებისკენ მიმართულ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საქმიანობაში. მათ შორის:

ადგილობრივი თვითმმართველობას - ახლებური მიდგომების პოლიტიკის განახორციელებით უზრუნველყოს პარტნიორობის განვითარება ადგილებზე. ამ თანადგომით შესაძლებელია

ჯანმრთელობის განმსაზღვრელ კონკრეტულ დეტერმინანტებზე გარკვეული ზეგავლენის მოხდენა. ხელი შეუწყოს ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც შეესაბამება მუნიციპალიტეტში უსაფრთხოდ ცხოვრებისა და შემოქმედებითი საქმიანობის პირობებს. ადგილობრივ ხელისუფლებას შეუძლია უზრუნველყოს მდგრადი და საკმარისი ფინანსების გამოყოფა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სერვისების გაუმჯობესებისათვის. დაეხმაროს საზ.ჯ/დ ადგილობრივი მმართველობის სისტემებს უზრუნველყონ ყველა სექტორის ვალდებულებების შესრულების კონტროლი. ის ფაქტი რომ ორგანიზაციებს საშუალება ეძლევათ თანამშრომლობით განახორციელონ და აღასრულონ გარკვეული ქმედებები განახლებულ საზ. ჯ/დ დაკავშირებული კანონმდებლობის პირობებში - ჯანდაცვითი ინტერვენციების განხორციელებისას ეფექტური შედეგების გარანტიაა.

ყველა მუნიციპალურ სექტორს - დამგეგმავ, დამსაქმებელ, განათლების, კულტურისა და სპორტის, სოფლის მეურნეობის, სამართალდამცავ უწყებებს, არასამთავრობო ორგანიზაციებს, საზოგადოებრივ გაერთიანებებს შეუძლიათ ფართე მონაწილეობის მიღება საზ.ჯ/დ სამსახურების მიერ ინიცირებულ კეთილდღეობის პროგრამების განხორციელებასა და ხელშეწყობაში. ყველას შეუძლია მნიშვნელოვანი როლი შეასრულოს იმ გარემოს ჩამოყალიბებაში, რომელშიც მოსახლეობა ცხოვრობს და რომელიც განსაზღვრულია ჯანმრთელობის მხარდასაჭერად. ამით შესაძლებელია შემცირდეს უთანასწორობა მომსახურებაში და ხელი შეეწყოს დამცავი ფაქტორების გაძლიერებას, რაც გარანტია იქნება იმისა, რომ ხანდაზმულობაში ადგილობრივ საზოგადოებას უსაფრთხო და სტაბილურ ცხოვრების საშუალება შეექმნება.

საკუთრივ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროფესიონალებს ძლიერი მხარდაჭერით, მართვის ახალი ფორმების შეთავაზებით:

ა) შეუძლიათ ქმედითი ცვლილებების მიღწევა, მომსახურების გაძლიერება. რელევანტური ინფორმაციის გამოყენებით სასარგებლო როლი შეასრულონ ჯანმრთელობის და კეთილდღეობის დაცვასა და გაუმჯობესებაში, სწორი დაგეგმვის და პროცესების მმართვეის მეშვეობით მიაღწიონ “უკეთეს ჯანმრთელობას ყველასთვის”.

ბ) პირველადი ჯანდაცვის რგოლთან, სოფლისა და ოჯახის ექიმებთან ექთნებსა და ბებიასებთან, ჰოსპიტალურ და სხვა სექტორებთან თანამშრომლობით შეუძლიათ მოსახლეობაზე ინფორმაციის ისე “მორგება”, რომ თვით ადამიანებმა, ინდივიდებმა შეძლონ საკუთარი ჯანმრთელობის მართვა და გაუმჯობესება ახალი უნარებისა და ჩვევების გამოიმუშავებით. ეს შესაძლებელია ადგილობრივი რისკების გათვალისწინებით, სიჯანსაღის გაზომვადი პარამეტრების შექმნით, საყოველთაო ვაქცინაციით, დაავადებების ადრეულ სტადიაზე გამოვლენით, მიზნობრივი ადეკვატური მომსახურების მაწოდებით ინტეგრირებული და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მოვლის გზებით.

გ) ადგილობრივად ჩატარებული კვლევების შედეგთა ანალიზით, უწყვეტი სწავლებისა და წვრთნების მეშვეობით შეუძლიათ შედეგების ადაპტირება და შეჯამება პრაქტიკოსთათვის - მტკიცებულებების განვითარება ეფექტური, ინტეგრირებული და მდგრადი მიდგომების შესახებ, რომლებსაც შესაძლებელია მრავალფეროვანი შედეგი ჰქონდეთ. შეუძლიათ განავითარონ და მოამზადონ ჯანდაცვის პროფესიონალებისათვის, ადგილობრივი სამუშაო ძალისათვის მორგებული წვრთნები.

ჩვენ ერთად შეგვიძლია შევქმნათ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ახალი მოცულობის სერვისები და შესაძლებლობები, რომლებიც შეესაბამება 21-ე საუკუნის გამოწვევებს. ამისთვის აუცილებელია, რომ შევცვალოთ აქტივობის გზები და მიდგომები, რომლითაც ახლა ვმუშაობთ, ერთად მოვმძებნოთ ეფექტური მიდგომები, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელია მიღწეულ იქნას მყარი ჯანმრთელობის მდგომარეობა თავისი დადებითი სოციალური გამოსავლებით ახლანდელი ასევე მომავალი თაობებისთვის ვუზრუნველყოთ საცხოვრებლად ხელსაყრელი გარემო.

სსიპ. ლ.საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

ადმინისტრაციული ცენტრი: ქ. ბათუმი

ფართობი: 2 900 კმ²

მოსახლეობა: 336 500 (2015 წლის იანვრის მონაცემებით)

მოსაზღვრე რეგიონები: გურია (ჩრდილოეთით), ახალციხე (აღმოსავლეთით), კარჩხალის ქედი (სამხრეთით), არსიანის მთა (დასავლეთით).

დასახლებული პუნქტები: ქალაქები : ბათუმი, ქობულეთი.

დაბა : მახინჯაური, ჩაქვი, ოჩხამური, ქედა, ხელვაჩაური, შუახევი, ხულო.

სოფელი: 333

მდებარეობა: საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთი, შავი ზღვის სანაპირო ზოლი

კლიმატი: ზომიერად სუბტროპიკული

ადგილობრივი მმართველობა:

აჭარის ა/რ მთავრობა. მთავრობის თავმჯდომარე ზურაბ პატარაძე.

აჭარის ა/რ უმაღლესი საბჭო. უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე - დავით გაბაიძე.

რეგიონის მოსახლეობა 2014 წლის საყოველთაო აღწერის შედეგების მიხედვით 336 077.

აჭარის ეკონომიკურ-გეოგრაფიული მდებარეობის ძირითადი ნიშნებია: 1. აქვს პირდაპირი გასასვლელი შავ ზღვაზე; 2. მდებარეობს ევროპისა და აზიის გზების გასაყარზე; 3. აჭარაზე გადის ტრანსევრაზიის საერთაშორისო მნიშვნელობის სატრანსპორტო კომუნიკაციები; 4. გამოსადეგი ეკონომიკურ-გეოგრაფიული მდებარეობა ხელს უწყობს ტურიზმის განვითარებას.

შავი ზღვა მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ჩაკეტილი წყლის მასივია, სანაპირო ზოლის სიგრძე დაახლოებით 4 000 კმ-ია, საიდანაც საქართველოს 320 კმ ეკუთვნის. აჭარის ზღვის სანაპირო ზონა დაახლოებით 57 კმ სიგრძისაა.

აჭარაში 1564 დიდი და პატარა მდინარეა, რომელთა სიგრძე 5 კმ-ზე მეტია. მდინარეთა საერთო სიგრძე დაახლოებით 8600 კმ შეადგენს. აჭარის მდინარეები მდინარე ქვაბლიანის და მისი შეანაკადების გარდა (კასპიის ზღვის აუზი) ყველა შავი ზღვის აუზს მიეკუთვნება.

ტბები აჭარაში გვხვდება როორც დაბლობ, ისე მთიან ზოლში. მათი სიგრძე და სიგანე რამდენიმე ათეული მეტრია. ზღვისპირა ტბებია: გონიო, უსახელო, ნურიგელი და სხვა, ხოლო მთიანი აჭარის ტბებია: მწვანე ტბა, ბოძაური, წიფლნარის, ჩირუხის და სხვა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებობს 6 კურორტი და 17 საკურორტო ადგილი. რეგიონის კურორტებია: ქობულეთი, ციხისძირი, მახინჯაური, ბათუმი, ბეშუმბი, მწვანე კონცხი.

მუნიციპალიტეტის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - 240 000 000 ლარი
სსიპ აჭარის ა/რ საზოგადოების ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი
რესპუბლიკის ბიუჯეტში - 0,48 %

სსიპ აჭარის ა/რ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
1	დირექტორი	1	
2	დირექტორის მოადგილე	1	
3	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-ადამიანური რესურსების მართვისა და საქმის წარმოების დარგში	1	
4	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-საზოგადოებასთან ურთიერთობის დარგში	1	
5	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-სამეურნეო დარგში	1	
6	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-იურისტი	1	
7	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
8	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი-ტექნიკური პერსონალი (დამლაგებელი)	1	
I	გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილება		
9	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - განყოფილების უფროსი	1	
10	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობისა და კონტროლის საკითხებში	1	
11	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -სტატისტიკური ინფორმაციის მიღების, ანალიზისა და წარდგენის საკითხებში	1	
12	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - პარაზიტოლოგიაში	1	
13	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -არაინფექციურ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობის დარგში	1	
14	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - ექიმი პროფილაქტიკოსი	1	
15	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - რაბიოლოგიაში	1	
16	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი- ეპიდემიოლოგი	1	
17	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
18	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - ენტომოლოგი	1	

19	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ინსტრუქტორ ენტომოლოგი	1	
20	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ინსტრუქტორ ბონიფიკატორი	1	
21	მესამე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	
II	ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების განყოფილება		
22	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - განყოფილების უფროსი	1	
23	პირველი კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეკონომისტი	1	
24	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -პროგრამების მართვის დარგში	1	
III	ქ.ბათუმის განყოფილება		
25	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ბათუმის განყოფილების უფროსი	1	
26	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
27	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - იმუნიზაციზე პასუხისმგებელი პირი	1	
28	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი- ექიმი პროფილაქტიკოსი	1	
IV	ქობულეთის განყოფილება		
29	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ქობულეთის განყოფილების უფროსი	1	
30	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	
31	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
V	ხელვაჩაურის განყოფილება		
32	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი -ხელვაჩაურის განყოფილების უფროსი	1	
33	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	
34	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი- ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
VI	ქედის განყოფილება		
35	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ქედის განყოფილების უფროსი	1	
36	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	
37	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
VII	შუახევის განყოფილება		
38	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი -შუახევის განყოფილების უფროსი	1	
39	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	
40	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი- ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
VIII	ხულოს განყოფილება		
41	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ხულოს განყოფილების უფროსი	1	
42	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	1
43	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
	ჯამი	43	

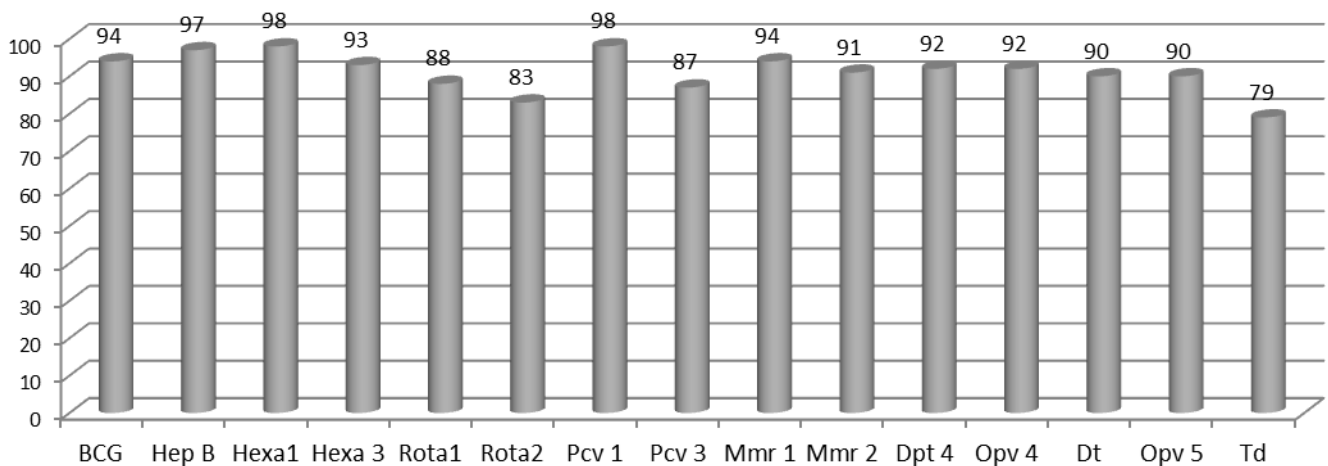
საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	6108
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	46
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	8 ყოველ 1000 დაბადებულზე (5678 საჯარო ბიურო)
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	59
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	1,98 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	6174
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	3307
საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	541
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	3073
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	2090
გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	3480
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	47

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი	
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	18
ამბულატორიების რაოდენობა	23
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	106
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	110
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	4 (წყალსაყარის ხეობა)
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	1650
ამცრელი (იმუნოზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	24
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	7
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	210
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	62
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	139
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	35
რეანიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	103
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	26
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	3

საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნვე ლყოფი ს მაჩვ.	საწოლდღე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ბათუმი	1095	706	243756	51286	50026	934	222,6	46,8	4,9	1,8
ქობულეთი	127	168	14665	3641	3256	167	115,5	28,7	4,5	4,6
ხელვაჩაური		0								
ქედა	20	118	529	300	127	2	26,5	15,0	4,2	0,7
შუახევი	15	99	136	130	30	2	9,1	8,7	4,5	1,5
ხულო	24	102	760	426	321	3	31,7	17,8	2,4	0,7
აჭარა	1 281	379	259 846	55 783	53 760	1 108	202,8	43,5	4,8	2,0

იმუნიზაციით მოცვა (%), აჭარა 2017

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები

საჯარო სკოლები	151
კომერციული სკოლები	24
საბავშვო ბაღები	86
კომერციული საბავშვო ბაღები	37
უმაღლესი სასწავლებლები	6
საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	5
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავმჯდომარეები	3
შშმ პირთა ცენტრი	3
ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	9
ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	3
სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	10
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	-
ადგილობრივი რადიო-ტელევიზია	რეგიონში მაუწყებლობს ორი რეგიონული ტელევიზია და ერთი რადიო: აჭარის ტელევიზია (www.ajaratv.ge), ტელეარხი-25 (www.tv25.ge) ასევე რადიო აჭარა FM-

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრს აჭარაში რეგიონული სტატუსი აქვს და წარმოადგენს აჭარის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს კონტროლს დაქვემდებარებულ უწყებას ადგილობრივი მთავრობის დაფინანსებით.

ცენტრი წარმოდგენილია ქალაქ ბათუმის, ქობულეთის, ხელვაჩაურის, ქედის, შუახევისა და ხულოს განყოფილებებით, ასევე გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნიპროფილაქტიკის განყოფილებით.

რეგიონში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსამედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, ცენტრი ახორციელებს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას - იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების.

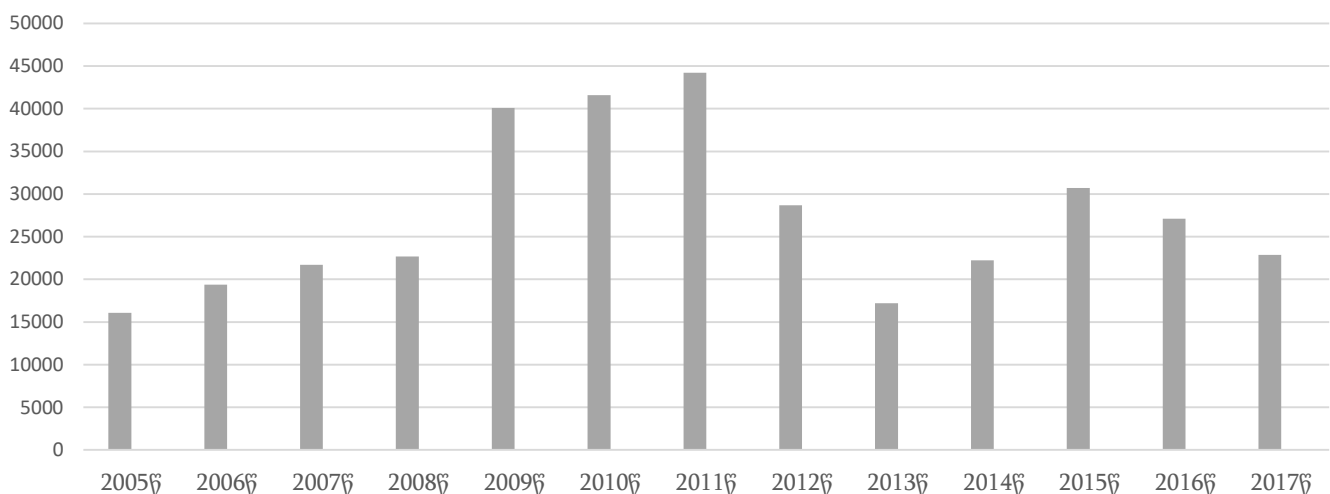
ცენტრის მიერ ხორციელდება ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 ღონისძიება:

- მენჯ-ბარძაყის სახსრის დიპლაზიისა და თანდაყოლილი ამოვარდნილობის ადრეული დიაგნოსტიკა
- C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკის თანადაფინანსება
- ფარისებრი ჯირკვლის გამოკვლევა ორსულებში
- ახალშობილთა სკრინინგი მუკოვისციდოზზე
- სმენის სკრინინგი ახალშობილებში (1 მარტამდე), მეორეული დიაგნოსტიკა (პროექტი 1 ივნისიდან)
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში
- ჰელმინთოზების სპექტრის დადგენა სკოლამდელ ასაკში

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებებით ავადობა რეგიონში

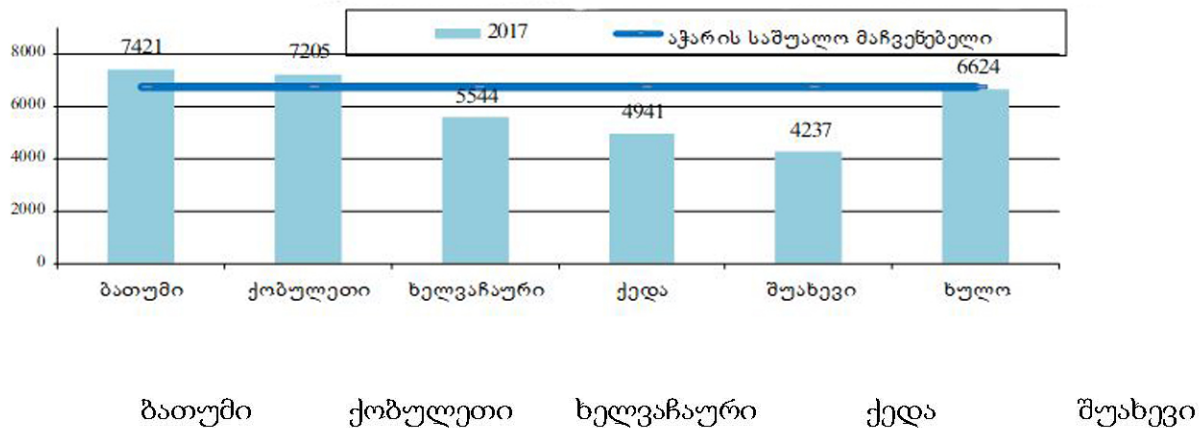
2017 წელს აჭარის რეგიონში გადამდები დაავადებების რიცხვმა სულ შეადგინა 28 880, რაც 15%-ით მეტია 2016 წელს რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობაზე.

გადამდებ დაავადებათა ავადობის დინამიკა
აჭარა, 2005 წ-2017წ

ინფექციურ და პარაზიტულ დაავადებათა პრევალენტობა აჭარისათვის შეადგენს 6749-ს. აჭარის საშუალო მაჩვენებელზე მაღალია მაჩვენებელი ქობულეთის მუნიციპალიტეტსა და ქალაქ ბათუმში. აჭარის საშუალო მაჩვენებელს ჩამორჩება დაავადებიათა სხვა დანარჩენ მუნიციპალიტეტებში.

ინფექციურ დაავადებათა ზოგადი პრევალენტობა, აჭარა, 2017 წელი

ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზი

2017 წელს სულ რეგისტრირებული იყო ტუბერკულოზის 452 შემთხვევა (პრევალენტობის მაჩვენებელი 133), მ.შ. ფილტვის ტუბერკულოზის 376 შემთხვევა (2016 წელს-397 შემთხვევა). 2017 წელს რეგისტრირებულია ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის 76 შემთხვევა, რაც 2-ით ერთეულით მეტია წინა წელთან შედარებით (2016წ-74).

ახალი შემთხვევების რაოდენობამ 2017 წელს შეადგინა 323 (ინციდენტობის მაჩვენებელი 95), რაც წინა წელთან შედარებით 18%-ით ნაკლებია.

ს ჰეპატიტი

ს ჰეპატიტის სახელმწიფო პროგრამის ამოქმედებიდან (26.02 მდგომარეობით) აჭარის რეგიონში სახელმწიფო პროგრამაში ჩაერთო 6498 ინფიცირებული, მ.შ. მუნიციპალიტეტის მკვიდრია 2338, რომელთაც ისარგებლეს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის თანადაფინანსების კომპონენტით.

2015 წლიდან მკურნალობაში ჩაერთო 3940 პირი, რომელთა შორის:

გამოჯანმრთელდა 3004, აგრძელებს მკურნალობას 692, რელაფსი 5, შეწყვიტა მკურნალობა 44, გარდაიცვალა 20, მკურნალობის შედეგი უცნობია 175.

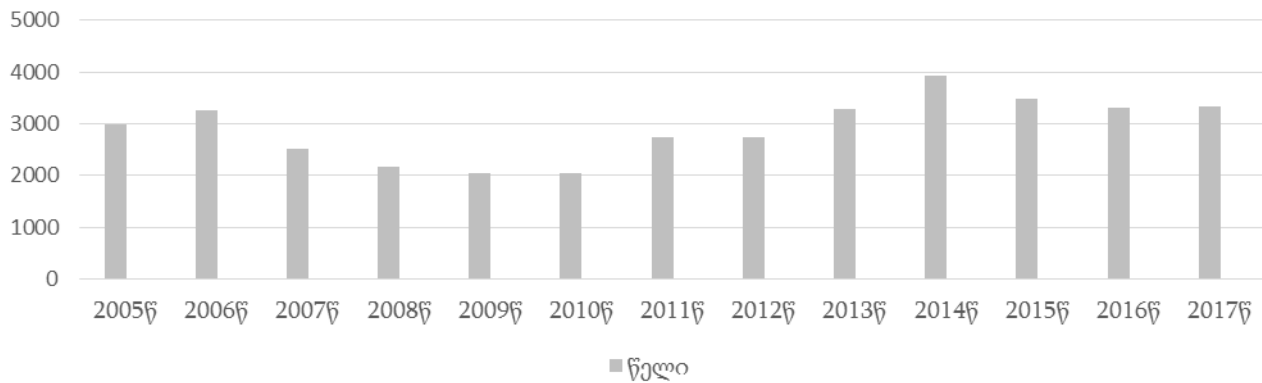
წითელა

2017 წელს რეგიონში დაფიქსირდა წითელას სულ 64 შემთხვევა, მ.შ. 44 ლაბორატორიულად დადასტურებული. შემთხვევათა მატება ფიქსირდება წლის ნოემბრის თვიდან, პირველი ეპიდაფეთქება დაფიქსირდა ხულოს რაიონში ღორჯომის თემში. შემთხვევათა მატება ამავე თვის მეორე ნახევრიდან რეგისტრირდება ქობულეთის მუნიციპალიტეტში.

ცოფი

ანტირაბიული ვაქცინებითა და შრატით (იმუნოგლობულინი) უწყვეტი მომარაგების ფონზე, 2013 წლის შემდგომ რეგიონის მასშტაბით ადამიანთა ცოფით დაავადების შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.

ანტირაბიული დახმარებისათვის პაციენტთა მომართვიანობა აჭარა 2005-2017წ

სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეა

მრავალი წელია ზაფხულის პერიოდში აჭარის ა/რ ტერიტორიაზე მუდმივად ადგილი აქვს დაავადებათა მატების დაწყებას ივლისის თვიდან, მაქსიმუმს აღწევს აგვისტოში და ოქტომბერში უბრუნდება არასაკურორტო დონეს.

2017 წელს აღირიცხა სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეის 6110 შემთხვევა, რაც გასული წლის იმავე პერიოდის მონაცემებთან შედარებით (2016წ – 11771 შემთხვევა) 5661ერთეულით ნაკლებია.

ლეპტოსპიროზი

2017 წელს დარეგისტრირებული ლეპტოსპიროზის საექვო 68 შემთხვევიდან 46 ლაბორატორიული კვლევის საფუძველზე უკუგდებულ იქნა. 21 სავარაუდოა, 1 დადასტურებული. 2017 წელს ანგარიშგებაში მოექცა 22 შემთხვევა, გასულ წელთან შედარებით აღინიშნება კლება 19 ერთეულით.

ლეპტოსპიროზის ინციდენტობის მაღალი დონე რეგიონში განპირობებულია დიაგნოსტიკის მაღალი დონით, ასევე მოსახლეობის ინტენსიური მიგრაციული პროცესებით, განსაკუთრებით საშემოდგომო საუშაოებზე მეზობელ ქვეყნებში. თანამედროვე პირობებში ლეპტოსპიროზის ეტიოლოგიური სრუქტურის გამრავალფეროვნება დაკავშირებული უნდა იყოს გარკვეულ ეკონომიკურ პროცესებთან (შინაური ცხოველების შემოყვანა სხვა ქვეყნებიდან, მღრღნელების მიგრაცია).

ახალწარმონაქმნები

2017 წელს ავთვისებიანი სიმსივნეების დიაგნოზით რეგიონში აღრიცხვაზე იმყოფებოდა **4348** ავადმყოფი (პრევალენტობა 1282), რაც 0,6%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით. 2017 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზების წილი შეადგენდა 17%-ს.

რეგიონში 2017 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით გამოვლინდა **729** შემთხვევა, ინციდენტობა 215, რაც 2016 წელთან შედარებით 1,5%-ით (740) ნაკლებია . 2017 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი ავთვისებიანი სიმსივნეებით აღრიცხულ ავადმყოფებში 47% ქალია (345), 53% მამაკაცი (384).

ქალებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო 2016, აჭარა 2017

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა		წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევაში	
	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)
სარძევე ჯირკვალი	1756	112	33,5%	32%

ფარისებრი ჯირკვალი	757	5	14,4%	1,4%
საშვილოსნოს ყელი	371	33	7,1%	9,5
საშვილოსნოს ტანი	351	25	6,7%	7,2
კოლორექტული	342	6	6,5%	1,7

კაცებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო 2016, აჭარა 2017

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა		წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევაში	
	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)
ტრექეა, ბრონქი, ფილტვი	676	78	16,7%	20,3%
წინამდებარე ჯირკვალი	406	38	10%	10%
შარდის ბუშტი	398	37	9,8%	10%
კოლორექტული	389	17	9,6%	4,4%
კუჭი	278	32	6,9%	8,3%

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების წილი ქვეყანაში რეგისტრირებული ყველა დაავადების 15.5%-ს, ხოლო ახალი შემთხვევების 10%-ს შეადგენს. ავადმყოფობათა ამ ჯგუფში მაღალი ავადობით და სიკვდილიანობით ხასიათდება ჰიპერტენზიული, იშემიური და ცერებროვასკულური ავადმყოფობები. 2000-2016 წლებში რეგიონში, ისევე როგორც მთელს ქვეყანაში აღინიშნება სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობების პრევალენტობის ზრდის ტენდენცია.

კარდიოვასკულური ავადმყოფობების რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურაში 57% ჰიპერტენზიაზე მოდის (2017).

გულის იშემიური ავადმყოფობები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობათა რაოდენობის 23%-ს შეადგენს, მათ შორის სტენოკარდია – 6.8%; მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი – 1.2% და სხვა მწვავე იშემიური ავადმყოფობები – 1.6%.

შაქრიანი დიაბეტი

2017 წლის მონაცემებით აჭარაში ენდოკრინული დაავადებებით დაავადებიანობა შეადგენს 8496-ს , მათ შორის ცხოვრებაში პირველად გამოვლენილია 2204 100 ათას მოსახლეზე.

ენდოკრინოლოგიური პათოლოგიების სტრუქტურა 2017 წელს განაწილებულია შემდეგი სახით: იოდდეფიციტური დაავადებები ჰიპოთირეოზით-23%, ფარისებრი ჯირკვლის თირეოტოქსიკოზით მიმდინარე დაავადებები-6%, თირეოიდიტი 5%.

ნერვული სისტემის დაავადებები

2017 წელს ცხოვრებაში პირველად დადგენილი დიაგნოზით რეგისტრირებულია **4819** პაციენტი, ინციდენტობა 1421; 2016 წელს - ავადობის მაჩვენებელი 1508; 2017 წელს აღირიცხა ნერვული სისტემის დაავადებების სულ 13 892 შემთხვევა, პრევალენტობა 4097.

ნერვული სისტემის დაავადებებში წამყვანი ადგილი უჭირავს პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობებს, რომელიც პირველად რეგისტრირებულ სულ დაავადებათა 2,3%-ს, ხოლო ნერვული სისტემის ავადმყოფობათა 58%-ს შეადგენს, მათ შორის ცერებრული დამბლით პირველადად

რეგისტრირებულია 94(2%) 18 წლამდე ასაკის ბენეფიციარი. ეპიზოდური და პაროქსიზმულ დარღვევები ამავე სისტემის პათოლოგიების 20%-ს შეადგენს.

ტრავმები და უბედური შემთხვევები

2017 წელს აჭარის ა/რ დარეგისტრირდა ტრავმების, მოწამვლებისა და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების 12 824 შემთხვევა, პრევალენტობა -3782 (2016 წელს დარეგისტრირდა 20 622 შემთხვევა, პრევალენტობა -5131); პირველადად წლის განმავლობაში დარეგისტრირდა 5056 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობა - 1491 (2016 წელს - 11 188 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობა - 2784).

0-15 წლამდე ასაკში რეგისტრირებული იყო 941, მათ შორის 708 ახალი შემთხვევა. 2017 წელს მოსახლეობის სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში დარეგისტრირდა ტრავმებისა და მოწამვლების 16%-ით ნაკლები შემთხვევები, ვიდრე 2016 წელს.

ფსიქიკური ჯანმრთელობა

2017 წელს რეგისტრირებულია ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობის მქონე 8158 პიროვნება (2016წ -8151) მათ შორის ცხოვრებაში პირველად დადგენილი დიაგნოზით - 186 (პრევალენტობა 2406, ინციდენტობა-54). პირველად რეგისტრირებულ დაავადებათა სტრუქტურაში მნიშვნელოვანია ორგანული ბუნების აშლილობათა რიცხვი, რაც სულ პირველადი ფსიქიკური პათოლოგიის 30%-ს შეადგენს, თითქმის ამავე სიხშირით ვრცელდება შიზოფრენია და ბოდვითი აშლილობები.

2017 წლის განმავლობაში სტაციონარულ მკურნალობაზე იმყოფებოდა 620 ავადმყოფი, მ.შ. ფსიქიკური აშლილობებით (შიზოფრენიით, შიზოტოპური და ბოდვითი აშლილობებით)-492, აფექტური აშლილობით - 28 ავადმყოფი, გონებრივი ჩამორჩენილობით – 35 ავადმყოფი.

გამოყენებული მასალა:

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის 2016წლის 18 იანვრის N01-2/6 ბრძანებია შესაბამისი უწყებრივ-სტატისტიკური მასალა.

საკონტაქტო მონაცემები:

ქალაქი ბათუმი, გორგასალის 141-143

ტელეფონები - 0(422)27 03 91, მობ. 577 51 36 36

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com

აჭარის ა.რ. ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

სსიპ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი

ჯანმრთელობის დაცვა

სტატისტიკური ცნობარი

აჭარა

2017

წინასიტყვაობა

ცნობარი მომზადებულია სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის მიერ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის 2016 წლის 18 იანვრის N01-2/ნ ბრძანების თანახმად, დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშგების საფუძველზე.

ცნობარში მოყვანილი მაჩვენებლების გამოსათვლელად გამოყენებულია ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებული მეთოდოლოგია, რაც განაპირობებს რეგიონის მაჩვენებლების შედარებადობას, საქართველოსა და სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან.

ცნობარი მომზადდა სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის მიერ

სარჩევი

თავი 1	დემოგრაფია მოსახლეობა შობადობა სიკვდილიანობა ბუნებრივი მატება ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები
თავი 2	მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება ჯანდაცვის სისტემის კადრები ჯანდაცვის ქსელი საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ქსელი და სახელმწიფო პროგრამები იმუნიზაცია
თავი 3	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა ორსულობა და მშობიარობა საკეისრო კვეთა აბორტი დედათა სიკვდილიანობა ცოცხალშობადობა მკვდრადშობადობა ნეონატალური სიკვდილიანობა
თავი 4	მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა ინფექციური ავადმყოფობები ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზი ვირუსული ჰეპატიტი C (HCV) წითელა ცოფი მალარია ლეპტოსპიროზი
თავი 5	არაგადამდები ავადმყოფობები ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობა ენდოკრინული დაავადებები გულის იშემიური ავადმყოფობა ცერებროვასკულური ავადმყოფობა დიაბეტი ფილტვის ქრონიკული ავადმყოფობები ნერვული სისტემის დაავადებები

შესავალი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა ადმინისტრაციულად ერთ თვითმმართველ ქალაქად და 5 მუნიციპალიტეტად იყოფა: ქალაქი ბათუმი - აჭარის ადმინისტრაციული ცენტრი - ფართობი 64.94 კვ.კმ. ბათუმი დღეისათვის სრულყოფილი სატრანსპორტო, სამრეწველო, სამეცნიერო, კულტურულ-საგანმანათლებლო, საკურორტო, ტურისტული, საქმიანი და საფინანსო ცენტრია. ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი – ფართობი - 356,4 კვ.კმ; ქობულეთის - ფართობი 741,3კვ.კმ, ქედის - 459 კვ.კმ; შუახევის - 588 კვ.კმ ; ხულოს მუნიციპალიტეტის ფართობი - 710 კვ. კმ;

თავი 1

დემოგრაფია

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ინფორმაციით 2017 წელს მოსახლეობის რაოდენობა რეგიონში შეადგენს 339 000-ს

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს ინფორმაციით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის საშუალო წლიური რიცხოვნება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 410 390 ადამიანს, მათ შორის: 209 034 ქალი (51%), 201 356 კაცი (49%). მოსახლეობის 46% (190 072 ადამიანი) ცხოვრობს ქალაქში, ხოლო 54% სოფლად.

მოსახლეობის რაოდენობა მუნიციპალიტეტების მიხედვით ასაკობრივ ჯგუფში, 2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის შედეგებით (სტატისტიკის ეროვნული სამსახური), აჭარის მოსახლეობა 333 953

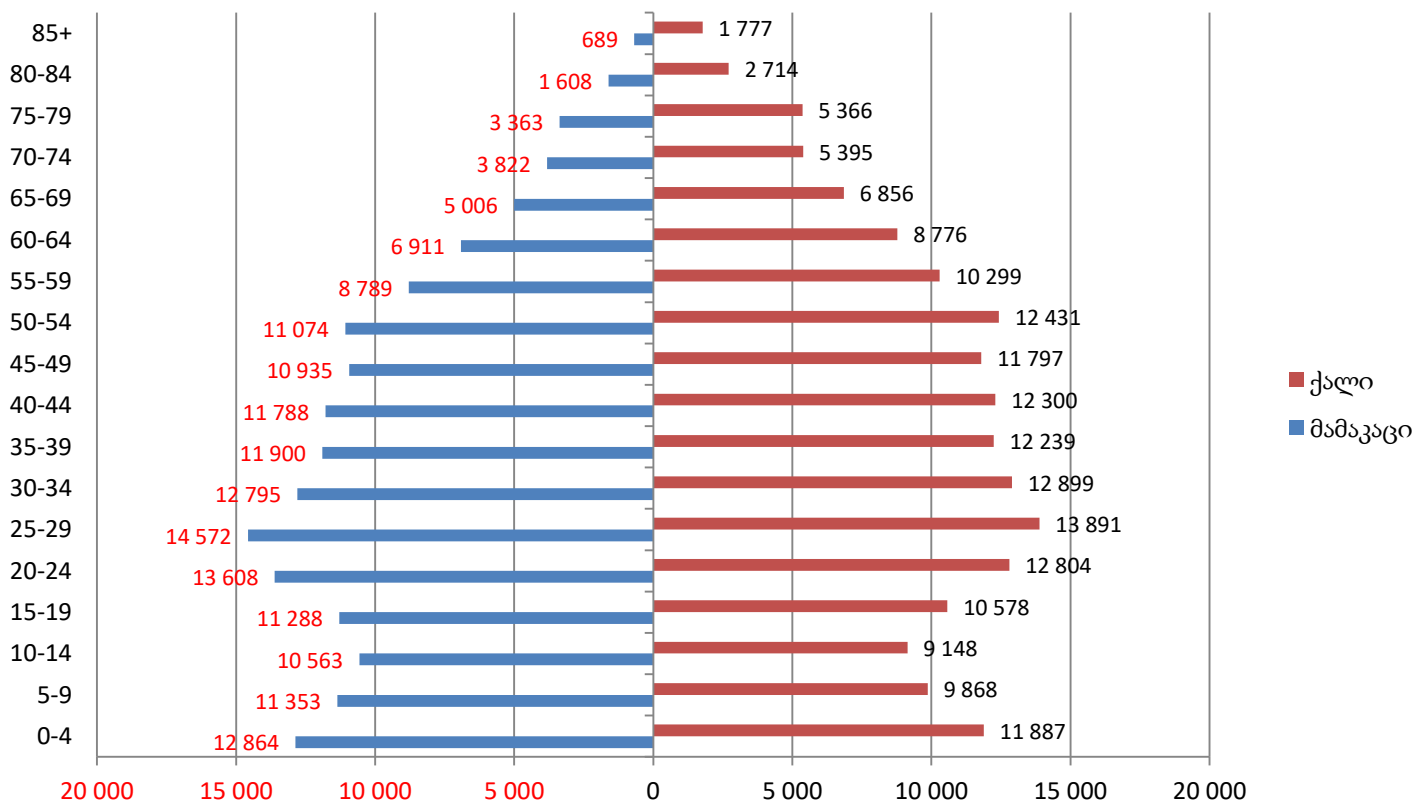
ასაკობრივ ჯგუფები	ბათუმი	ქობულეთი	ხელვაჩაური	ქედა	შუახევი	ხულო
0-4 წ	11805	5482	3820	1114	907	1623
5-14წ	18793	8926	6036	2046	1837	3294
15-19წ	9389	4489	3552	1257	1257	1934
20-59წ	90831	43319	30322	9241	8177	12331
60<	22021	12578	7559	3114	2866	4145
სულ	152839	74794	51189	16760	15044	23327

მოსახლეობის რაოდენობა (1 000) 2010-2017 წლებში მუნიციპალიტეტების მიხედვით (საქსტატი)

ქალაქი მუნიციპალიტეტი	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

აჭარა	386,9	390,6	393,7	394,2	396,6	334,3	337,0	339,0
ბათუმი	123,5	124,3	125,8	160,0	161,2	153,1	154,6	155,5
ქობულეთი	91,1	92,1	93,0	92,9	93,3	74,8	75,2	75,5
ხელვაჩაური	94,0	95,2	95,6	62,1	62,5	51,3	51,7	52,1
ქედა	20,2	20,4	20,5	20,5	20,6	16,8	16,9	17,0
შუახევი	22,6	22,8	22,9	22,8	22,9	15,0	15,1	15,2
ხულო	35,5	35,8	35,9	35,9	36,1	23,3	23,5	23,7

სქესობრივ-ასაკობრივი პირამიდა, აჭარა, 2016

შობადობა

2017 წელს შობადობა რეგიონში შეადგენს 6108-ს, მაჩვენებელი 18 (სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ინფორმაცია).

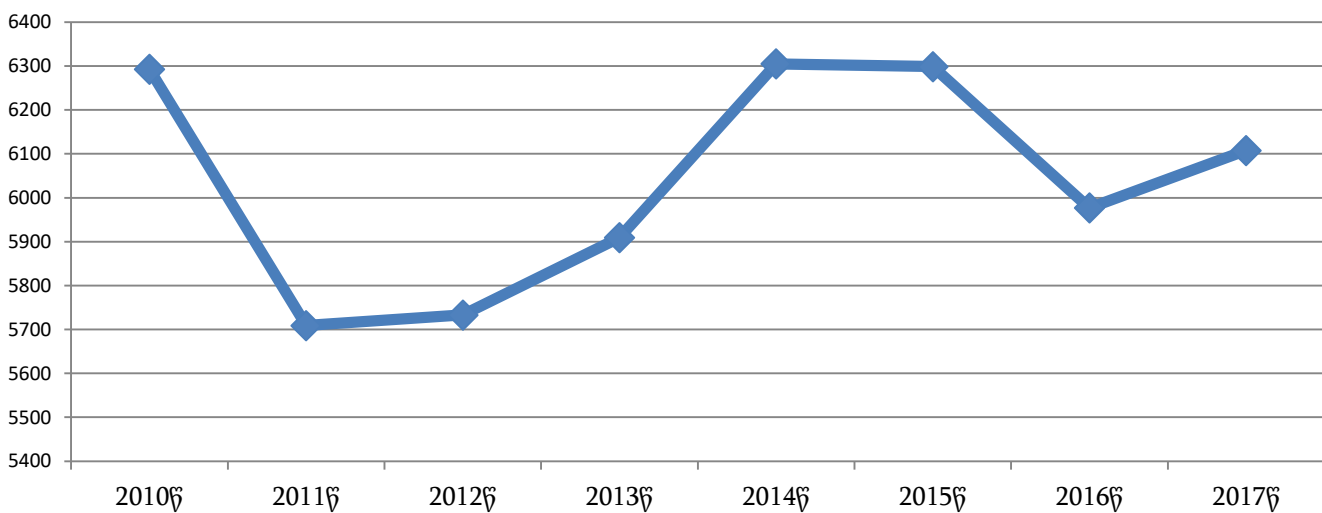
შობადობისა და სიკვდილიანობის მაჩვენებლები
(სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ინფორმაცია)

წელი	მოსახლეობა	შობადობა	სიკვდილობა	ბზუნებრივი ნამატი

	სულ	აბსოლი ტური	მაჩვენე ბელი 1000 მოსახ	აბსოლი ტური	მაჩვენე ბელი 1000 მოსახ	აბსოლი ტური	მაჩვენე ბელი 1000 მოსახ
2010	388 700	6293	16,2	3217	8,3	3076	7,9
2011	392 100	5709	14,6	3280	8,4	2429	6,2
2012	393 900	5733	14,6	3274	8,3	2459	6,2
2013	395 400	5909	14,9	3289	8,3	2620	6,6
2014	335 100	6305	18,8	3386	10,1	2919	8,7
2015	335 700	6299	18,8	3475	10,4	2824	8,4
2016	338 000	5977	17,7	3622	10,7	2355	7,0
2017	339000	6108	18	3480	10,3	2628	7,7

შობადობის ზოგადი მაჩვენებელი ქვეყნის მასშტაბით 2016 წლისათვის 15,2-ია. რეგიონის მაჩვენებელი 2016 და 2017 წლის მონაცემების მიხედვით აღემატება ქვეყნის საერთო მაჩვენებელს. სამედიცინო დაწესებულებების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, დაწესებულებებში დაიბადა 6120 ცოცხალი ბავშვი (სულ 6169), მათგან 5949 (96%) ახალშობილს ჩაუტარდა ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო აცრა, ხოლო 6021 (97%) ახალშობილს B ჰეპატიტის საწინააღმდეგო აცრა.

შობადობის დინამიკა 2010-2017წწ

2017 წელს აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში იმშობიარა 6174 ქალმა, რაც წინა წელთან შედარებით 75 მშობიარობით ნაკლებია (2016 წ - 6249 მშობიარე), მათგან 6173 ქალმა (99,9%) იმშობიარა სამშობიარო სახლებში, 1 ქალმა (0,01%) ბინაზე.

მშობიარობათა რიცხვი დაწესებულებების მიხედვით, 2017წ

#	ქალაქი/ მუნიციპალიტე ტი	სამკურნალო პროფილაქტიკური დაწესებულება	მშობიარეთა რაოდენობა			%
			ჰოსპიტალურ ი	ბინაზე	ჯამი	

1	ბათუმი	ბათუმის სამშობიარო სახლი	711		711	11,5
		დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრი	1420		1420	23
		ჯანმრთელობის ცენტრი "მედინა"	898		898	14,5
		შპს ბათუმის საუნივერსიტეტო კლინიკა „BROTHERS“	779		779	12,6
		სს საზღვაო ჰოსპიტალი	1817		1817	29
2	ხელვაჩაური					
3	ქობულეთი	უნიმედი აჭარა-სამედიცინო ცენტრი	332		332	5
		სს სამედიცინო ცენტრი	65		65	1
4	შუახევი	სამედიცინო ცენტრი	3		3	
5	ხულო	სამედიცინო ცენტრი	123	1	124	1
6	ქედა	სამედიცინო ცენტრი	25		25	0,4
7	აჭარა		6173		6174	

სიკვდილიანობა

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში რეგისტრირებული იყო გარდაცვალების 3480 შემთხვევა (საქსტატი). მოსახლეობის მოკვდავობის სტრუქტურა ძირითადად არ შეცვლილა.

2017 წელს რეგიონში ბინაზე გარდაცვალებამ შეადგინა 1277 სკვდილიანობის ძირითად მიზეზები: მათ შორის 0-15 წლამდე გარდაიცვალა 3 (0,2%), 18 წლის და მეტი ასაკის გარდაიცვალა 1574 (99,8%) პიროვნება. ბინაზე გარდაცვლილთა მოკვდავობის სტრუქტურაში ძირითადი ადგილი უჭირავს სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებებს (64%), სიმსივნეებს (15%), ნერვული სისტემის დაავადებებს (6%), სუნთქვის ორგანოების დაავადებებს (6%).

2017 წელს 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა **1000 ცოცხლადშობილზე** რეგიონისათვის შეადგენს 9-ს (2016 წელი 9.4). 5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე კი მაჩვენებელი 1,98-ს შეადგენს.

საქართველოსათვის აღნიშნული მაჩვენებელი 2016 წლისათვის სსიპ დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მონაცემებით ყოველ 1000 ბავშვზე 2,2-ია.

გარდაცვალება, 0-1წ და 0-5წ ბავშვთა გარდაცვალების მაჩვენებლები, აჭარა, 2017წ

(სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო)

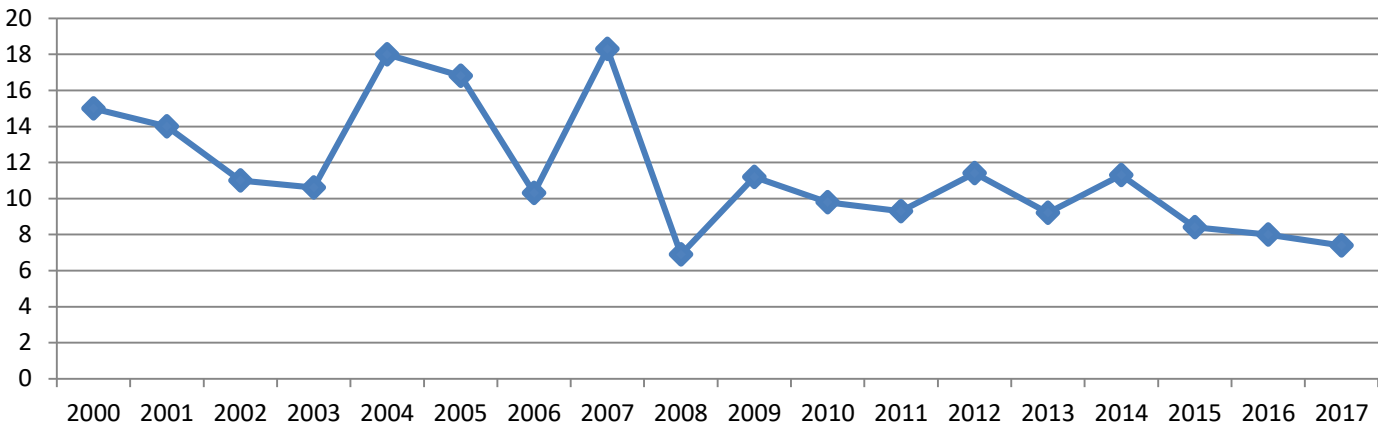
ქალაქი, მუნიციპალიტეტი	გარდაცვალება			0-5 წლამდე ასაკის კონტიგენტი	0-5 წლამდე ასაკის გარდაცვალების მაჩვენებელი (1 000-ზე)
	სულ	მ.შ.0-1 წ	0-5 წ		
ბათუმი	1429	18	22	14051	1,56
ქობულეთი	739	11	13	6183	2,1
ხელვაჩაური	544	6	8	4559	1,7
ქედა	194	1	1	1351	0
შუახევი	193	3	3	1339	0,2
ხულო	290	7	8	2283	3,5
აჭარა	3389	46	59	29766	1,98

2017 წლის საჯარო რეესტრის ეროვნული ბიუროს ინფორმაციით 0–1 წლამდე ასაკის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ ბავშვთა სიკვდილიანობა შეადგენს 46-ს (2016 წელი- 50), მაჩვენებელი 8.

0-1 წლამდე ბავშვთა სიკვდილობა 2005-2017წწ
(სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო)

წლები	აჭარა		ბათუმი		ქობულეთი		ხელვაჩაური		ქედა		შუახევი		ხულო	
	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	აბსოლიტური	მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე
2005	69	16,8	54	33,9	1	1,3	2	2,2	3	11,0	1	5,3	8	18,4
2006	45	10,3	43	25,9	–	–	–	–	2	8,6	–	–	–	–
2007	46	18,3	40	21,6	–	–	3	2,9	–	–	1	5,7	2	5,3
2008	38	6,9	33	14,7	3	2,7	–	–	1	4,3	–	–	1	2,2
2009	69	11,2	16	5,4	19	18,1	16	12,4	6	26,7	4	18,6	8	20,3
2010	60	9,8	17	9,3	14	9,7	16	10,1	2	5,9	1	2,8	10	17,5
2011	51	9,3	9	4,5	15	11,6	17	13,6	2	6,2	2	9,1	6	15,9
2012	64	11,4	14	5,6	11	9,6	15	15,4	3	11,6	2	7,5	19	39,8
2013	53	9,2	18	6,9	13	10,3	12	12,8	2	7,9	3	12,2	5	10,4
2014	69	11,39	26	9,76	14	10,28	9	9,18	1	3,46	9	32,7	10	20,5
2015	52	8,42	16	5,9	9	6,8	11	10,5	6	18,8	4	13,4	6	11,6
2016	50	8	18	6,9	9	7,5	4	4,2	4	13,5	3	9,9	12	24
2017	46	8	18	7	11	9	6	6,4	1	3,6	3	9,8	7	15,3

0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელთა დინამიკა, აჭარა, 2000-2017წწ

ბუნებრივი მატება

საქართველოში 2016 წელს ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე 1.6 იყო. უარყოფითი ბუნებრივი მატება დაფიქსირდა იმერეთში, სამეგრელო-ზემო სვანეთში, გურიაში, მცხეთა- მთიანეთში, რაჭა-ლეჩხუმსა და ქვემო სვანეთში, კახეთში.

2017 წელს აჭარის რეგიონში ბუნებრივმა მატებამ 2628 შეადგინა, მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე 7,7.

2016 წელს საქართველოში სიცოცხლის მოსალოდნელმა ხანგრძლივობამ დაბადებისას 72.7

შეადგინა (ქალებში – 77.1; კაცებში – 68.2) (სურათი 1.8).

ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები, საქართველო 2016წ			აჭარა 2017წ	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
ცოცხალშობილთა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	56569	15.2	6108	18
ბუნებრივი მატება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	5798	1.6	2628	7,7
გარდაცვლილთა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	50771	13.7	3480	7,8
მათ შორის გარდაიცვალა 1 წლამდე და მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	507	8.8	46	8
მკვდრადშობადობა და მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	558	9.8	49	8
ქორწინება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	25101	6.7		
განქორწინება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	9539	2.6		
მიგრაციული მატება და მიგრაციული სალდო	8060	-8.1		

თავი 2

მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

სამედიცინო მომსახურება

ჯანდაცვის რესურსები,	საქართველო 2016	აჭარა 2017		საქართველო 2016	აჭარა 2017
ექიმების რაოდენობა	29895	2100	სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	278	18
ექიმებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	803.8	619	ამბულატორიულ/პო ლიკლინიკური დაწესებულებების რაოდენობა	1043	23
ექთნების რაოდენობა	19376	1900	ანტენატალური მომსახურების მიმწოდებელი დაწესებულებების რაოდენობა	274	22
ექთნებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	521.0	560	სასწრაფო დახმარების სადგურების რაოდენობა	79	5
ჰოსპიტალური საწოლების რაოდენობა	13840	1281	სისხლის გადსხმის სადგურების რაოდენობა	19	1
ჰოსპიტალური საწოლებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	372.1	312	ჩვილ ბავშვთა სახლების რაოდენობა	1	1
მიმართვა ექიმთან	12081494	885 883			

ექიმის ვიზიტი ბინაზე	272910	17 700	სოფლის ექიმი (ფიზიკური პირი) რაოდენობა	1258	107

სამედიცინო ცენტრი ჰოსპიტალური სერვისის პროფილით – 18:

შპს ფსიქონევროლოგიური საავადმყოფო, შპს ჯანმრთელობის ცენტრი - მედინა, სს მეზღვაურთა სამედიცინო ცენტრი –2010, სს მედ-ემერჯენსი, შპს უნიმედი კახეთი – ბათუმის დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის ცენტრი, შპს უნიმედი აჭარა- ქედის სამედიცინო ცენტრი, შპს უნიმედი აჭარა- შუახევის სამედიცინო ცენტრი, შპს უნიმედი აჭარა- ხულოს სამედიცინო ცენტრი, შპს ბათუმის რეფერალური საავადმყოფო, შპს უნიმედი აჭარა- ქობულეთის სამედიცინო ცენტრი, სს ქობულეთის სამედიცინო ცენტრი, შპს ონკოლოგიური ცენტრი, შპს მეზღვაურთა სამედიცინო ცენტრი- საგიტარიუსი, შპს „ხოზრევანძის კლინიკა“, შპს „BROTHERS“, რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო, ბათუმის ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და ტუბერკულოზის რეგიონული ცენტრი.
სს ბათუმის სამშობიარო სახლი.

ამბულატორიული სერვისის მიმწოდებელი დაწესებულებები –23:

შპს მახინჯაურის მრავალპროფილური პოლიკლინიკა; შპს ბათუმის საოჯახო მედიცინის რეგიონული ცენტრი, შპს თამარის დასახლების საოჯახო მედიცინის ცენტრი, შპს პარაცელსი, შპს სანიტასი, შპს კლინიკა „N.G.“, შპს ბათუმის №4 პოლიკლინიკა, შპს „დეგური მმ“, შპს კანისა და ვენსნეულებათა რეგიონული ცენტრი, შპს აი ვი ეფ ცენტრი (ინ ვიტრო), სამედიცინო ცენტრი -ვია-ვიტა, შპს აჭარის ენდოკრინოლოგიური ცენტრი, შპს ბათუმის ენდოკრინოლოგიური ცენტრი, შპს ინტერმედიკა, შპს კარდიოსერვისი, შპს ხელვაჩაურის სამედიცინო ცენტრი, შპს უნიმედი აჭარა- ჩაქვის სამედიცინო ცენტრი, შპს „ჰემა 2012“.
შპს " ატლას მედიკალი", ქ.ბათუმის დიალიზისა და ნეფროლოგიის ცენტრი. ევექსი-ბათუმის ამბულატორიული კლინიკა, შპს „ბათუმის N1 პოლიკლინიკა“, „ივერიელის სახელობის ენდოკრინოლოგია, მეტაბოლოგია, დიეტოლოგიის ცენტრი - „ენმედიცი“.

საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნველყოფი ს მაჩვ.	საწოლდღე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ბათუმი	1095	706	243756	51286	50026	934	222,6	46,8	4,9	1,8
ქობულეთი	127	168	14665	3641	3256	167	115,5	28,7	4,5	4,6
ხელვაჩაური		0								
ქედა	20	118	529	300	127	2	26,5	15,0	4,2	0,7
შუახევი	15	99	136	130	30	2	9,1	8,7	4,5	1,5
ხულო	24	102	760	426	321	3	31,7	17,8	2,4	0,7
აჭარა	1 281	379	259 846	55 783	53 760	1 108	202,8	43,5	4,8	2,0

საწოლთა ფონდი (2007-2017წწ)

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ჰოსპიტალური საწოლებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე 2017 წელს გასული წლის მაჩვენებელთან (386) შედარებით მცირედით შემცირდა და 379 შეადგინა. საქართველოს მონაცემებით ჰოსპიტალური საწოლებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე 2016 წელს გაუტოლდა 372-ს (8%-ით მეტი 2015 წლის მონაცემთან შედარებით);
სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი (დკსჯ ცენტრი)

№	აქარა	საწოლი	საწოდდე	გაწერილი	გარდაც ლილი	დატვირ თვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალო ბა
1	2007 წ.	1034	184 105	25 625	524	178,1	25,3	7,0	2,0
2	2008 წ.	1011	190 428	29 744	500	188,3	29,9	6,2	1,6
3	2009 წ.	1 036	178 667	28 476	500	172,4	27,9	6,1	1,7
4	2010 წ	1076	186 507	30 614	545	173,3	28,9	5,9	1,7
5	2011წ	1025	186847	31520	500	182.2	31.2	5.8	1.5
6	2012 წ	929	222 157	35 500	594	239,1	38,8	6,1	1,6
7	2013 წ	1108	201 608	38 587	678	181,9	34,8	5,2	1,7
8	2014წ	1095	223 614	39 287	844	204	36	5,7	2
9	2015 წ	1171	228 008	42 081	958	195	38	5,4	2,2
10	2016წ	1 305	245 262	47 161	1 027	188	37	5,1	2,1
11	2017წ	1281	259 846	53 760	1108	202,8	43,5	4,8	2

ექთნების რაოდენობის ექიმების რაოდენობასთან შეფარდება		ექიმების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე		ექთნების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე	
ფინეთი	4.8	სან მარინო	636.2	შვეიცარია	1781.3
უზბეკეთი	4.8	საბერძნეთი	625.5	ნორვეგია	1744.2
დანია	4.6	საქართველო	517.0	დანია	1685.7
ირლანდია	4.4	ავსტრია	515.0	ისლანდია	1628.4
ალბანეთი	4.4	ნორვეგია	442.9	ფინეთი	1454.2
შვეიცარია	4.3	პორტუგალია	442.6	გერმანია	1342.3
ისლანდია	4.3	ლიტვა	430.7	ირლანდია	1260.9
ლუქსემბურგი	4.2	შვედეთი	411.7	ლუქსემბურგი	1232.6
ნორვეგია	3.9	შვეიცარია	411.4	შვედეთი	1192.1
ბელგია	3.3	გერმანია	410.8	უზბეკეთი	1115.9
საფრანგეთი	3.3	ბელარუსი	408.2	ბელარუსი	1093.3
გერმანია	3.3	ბულგარეთი	398.7	საფრანგეთი	1060.5
ყირგიზეთი	3.2	მალტა	390.8	ბელგია	1016.2
სლოვენია	3.1	იტალია	388.0	მალტა	866.8
დიდი ბრიტანეთი	3.0	ესპანეთი	380.3	სლოვენია	862.9
ბოსნია და ჰერცეგოვინა	3.0	ისლანდია	377.6	ნიდერლანდები	855.6
შვედეთი	2.9	ჩეხეთი	368.9	სან მარინო	854.6
ტაჯიკეთი	2.8	დანია	365.8	დიდი ბრიტანეთი	843.6
ბელარუსი	2.7	ისრაელი	349.7	ჩეხეთი	834.1
პოლონეთი	2.5	აზერბაიჯანი	343.5	ავსტრია	816.6
ნიდერლანდები	2.5	ნიდერლანდები	335.2	ყაზახეთი	802.1
ყაზახეთი	2.4	უნგრეთი	332.4	ლიტვა	790.9
რუმინეთი	2.3	ესტონეთი	332.0	უკრაინა	701.6
მონტენეგრო	2.3	რუსეთი	330.6	უნგრეთი	658.4
ჩეხეთი	2.3	ყაზახეთი	329.0	აზერბაიჯანი	641.4
მალტა	2.2	საფრანგეთი	322.7	პორტუგალია	637.8
უკრაინა	2.2	ლატვია	321.6	იტალია	636.9
მოლდოვა	2.1	უკრაინა	315.2	სერბეთი	628.8
სერბეთი	2.1	ხორვატია	313.9	ხორვატია	616.7
სლოვაკეთი	2.0	სერბეთი	307.1	მოლდოვა	608.3

თურქმენეთი	2.0	ფინეთი	301.7	სლოვაკეთი	608.3
უნგრეთი	2.0	სლოვაკეთი	300.1	ყირგიზეთი	598.6
ხორვატია	2.0	ბელგია	297.1	ესტონეთი	597.9
აზერბაიჯანი	1.9	ლუქსემბურგი	292.0	პოლონეთი	583.0
ლიტვა	1.8	მოლდოვა	290.6	ბოსნია და ჰერცეგოვინა	557.9
ესტონეთი	1.8	ირლანდია	282.1	რუმინეთი	552.4
სომხეთი	1.8	დიდი ბრიტანეთი	280.6	მონტენეგრო	534.7
იტალია	1.6	მაკედონია	280.0	ესპანეთი	533.6
ავსტრია	1.6	სომხეთი	279.5	ისრაელი	508.7
ლატვია	1.6	სლოვენია	277.1	ალბანეთი	506.2
მაკედონია	1.5	რუმინეთი	236.3	ლატვია	502.1
ისრაელი	1.5	უზბეკეთი	234.9	სომხეთი	498.2
პორტუგალია	1.4	მონტენეგრო	234.3	ბულგარეთი	485.0
თურქეთი	1.4	პოლონეთი	230.7	ტაჯიკეთი	475.1
ესპანეთი	1.4	თურქმენეთი	229.1	რუსეთი	457.2
რუსეთი	1.4	ბოსნია და ჰერცეგოვინა	187.9	თურქმენეთი	456.0
სან მარინო	1.3	ყირგიზეთი	185.6	მაკედონია	421.1
ბულგარეთი	1.2	თურქეთი	174.9	საქართველო	413.6
საქართველო	0.8	ტაჯიკეთი	172.2	საბერძნეთი	344.0
საბერძნეთი	0.6	ალბანეთი	128.0	თურქეთი	251.9

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანდაცვის სისტემაში ერთ საწოლზე ექიმების საშუალო რაოდენობა 1,4 (გარდა ექიმ-სტომატოლოგისა), ხოლო ექთნების 1,17 (საქართველოში ექიმის საშუალო რაოდენობა 1 აღემატება), საშუალო ევროპული მაჩვენებელია ერთ საწოლზე 0,6 ექიმი. ექიმების რიცხოვნობა დაკავებული თანამდებობების მიხედვით რეგიონში, საქსტატის ინფორმაციის თანახმად, შეადგენს 2100-ს, ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი (100 000 მოსახლეზე) 619-ს (საქართველო 517). ჯანმრთელობის მსოფლიო ოგანიზაციის „ჯანმრთელობა ყველასათვის“ მონაცემთა ბაზის თანახმად ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელს გლობალური ზრდის ტენდენცია ახასიათებს. საშუალო სამედიცინო პერსონალის უზრუნველყოფის მაჩვენებელი აჭარისათვის (100 000 მოსახლეზე) შეადგენს 451-ს (საქართველო 413).

ჯანდაცვის ქსელი

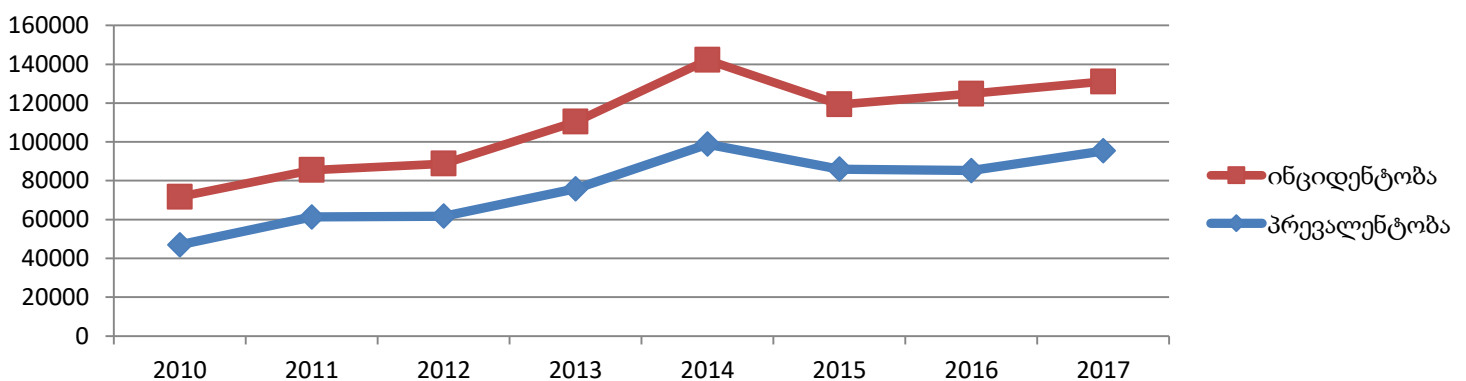
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო ხელმისაწვდომი მონაცემებით, 1 სულ მოსახლეზე ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური მომსახურებისთვის მიმართვიანობის საშუალო მაჩვენებელი ევროპის რეგიონის ქვეყნებისთვის 6-ს შეადგენს. საქართველოში მაჩვენებლის მნიშვნელობა 2.2-ს არ აღემატებოდა. საყოველთაო ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამის ამოქმედების შემდეგ დაფიქსირდა მოსახლეობის მიმართვიანობის მკვეთრი ზრდა როგორც ამბულატორიულ, ასევე სტაციონარულ დაწესებულებებში. 2016 წელს ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური მომსახურებისთვის მიმართვათა რაოდენობამ ერთ სულ მოსახლეზე 3.9-ს მიაღწია (ქვეყნის დონეზე).

2017 წელს სამედიცინო დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა სულ იყო 885 883 (მათ შორის ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში - 362 117, სოფლის ექიმებთან -141 299, სტაციონარებში_ 382 467), ერთ სულ მოსახლეზე იყო 2,6.

2017 წლის განმავლობაში ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური სამსახურებისა და სოფლის ექიმების მიერ რეგისტრირებულია დაავადებათა 322 354 შემთხვევა (ხოლო 2016 წელს 342 392), პრევალენტობის მაჩვენებელი 95 371, მათ შორის სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით 120 698 (2016 წელს დაფიქსირებული იყო 158 955 შემთხვევა), ინციდენტობის მაჩვენებელი 35 709. 2017 წელს აჭარის რეგიონში პირველად რეგისტრირებული შემთხვევები ხასიათდება კლებადი ტენდენციით.

2017 წელს 0-15 წლის ბავშვებში რეგისტრირებული იყო 61 095 დაავადების შემთხვევა (პრევალენტობა - 69 783), მათ შორის სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით 37 364 (ინციდენტობა - 42 677). ინციდენტობა ბავშვთა მოსახლეობაში მაღალია დაავადებათა შემდეგ კლასებში: სუნთქვის ორგანოთა დაავადებები (22 565 შემთხვევა, ინციდენტობა 25 774), ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები (2912 შემთხვევა, ინციდენტობა-3326), ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები (1799 შემთხვევა, ინციდენტობა 2054), საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები (1932 შემთხვევა, ინციდენტობა 2206). 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში აღრიცხულია დაავადების 20 418 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობა - 82 473). 1 წლამდე ასაკის ბავშვებში აღრიცხული იქნა დაავადების 7655 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობა - 125 327), ორივე ასაკობრივ ჯგუფში მაღალი ინციდენტობით ხასიათდება სასუნთქი სისტემის დაავადებები.

ამბულატორიული დახმარება (სულ დაავადებები), აჭარა 2001-2017წწ

2017 წელს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტაციონარებში სამკურნალოდ შემოვიდა 55 783 ავადმყოფი. უკანასკნელ წლებში აღინიშნება ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლის ზრდა. საანგარიშო წელს ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე შეადგენს 16 504 (2016 წლის მაჩვენებელია _ 12 022, ხოლო 2015 წლის მაჩვენებელია 11 112). პაციენტთა მიერ გატარებული საწოლდღეების რაოდენობამ 6%-ით მოიმატა და 259 846 შეადგინა (2016წ. - 245 262). 2016 წელს საწოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები შემდეგია: საშუალო დატვირთვა - 202 (2016 წელი 188), ბრუნვა - 43 (2016 წელი- 37) და საწოლზე დაყოვნება 4,8 (2016 წელი-5,2). დატვირთვისა და დაყოვნების მაღალი მაჩვენებლებით ხასიათდება ფსიქიატრიული და ტუბერკულოზის პროფილის საწოლები.

საანგარიშო წელს სტაციონარებიდან გაეწერა 53 760 ავადმყოფი. სტაციონარში გარდაიცვალა 1108 ავადმყოფი. ლეტალობის მაჩვენებელმა 2017 წელს 2 შეადგინა (2016 წლის მაჩვენებელია 2,17). ჰოსპიტალიზირებულთა საერთო რაოდენობიდან 16% (8007) 0-15 წლამდეა.

2016 წელს სტაციონარებში ჩატარებულია 17 220 ოპერაცია, (2016 წელს - 24 606 ოპერაცია) ჩატარებული ოპერაციების მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე შეადგენს 5094 (2016 წლის მაჩვენებელია 7279), 15 წლამდე

ასაკის მოსახლეობაში ჩატარებულია 1667 ოპერაცია (მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე 1904). გარდაიცვალა 20 ნაოპერაციები ავადმყოფი (2016 წელს გარდაიცვალა 58) ლეტალობის მაჩვენებელია 0,1% (2016 წელს ლეტალობის მაჩვენებელი იყო 0,02%). ჩატარებული ოპერაციების 37% შარდსასქესო სისტემის დაავადებებზე მოდის (მათ შორის 80% სამეანო გინეკოლოგიურ დაავადებებს უჭირავს), 13% საჭმლის მომნელებელი სისტემის და მუცლის ღრუს ორგანოებზე ჩატარებული ოპერაციებია. 2017 წელს ჩატარდა 6249 გადაუდებელი ოპერაცია (2016 წელს - 6347) რაც სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების 36% შეადგენს. სტაციონარული ოპერაციების 94% - ქ.ბათუმზე მოდის.

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრს აჭარაში რეგიონული სტატუსი აქვს და წარმოადგენს აჭარის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს კონტროლს დაქვემდებარებულ უწყებას ადგილობრივი მთავრობის დაფინანსებით.

ცენტრი წარმოდგენილია ქალაქ ბათუმის, ქობულეთის, ხელვაჩაურის, ქედის, შუახევისა და ხულოს განყოფილებებით, ასევე გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილებით.

რეგიონში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, ცენტრი ახორციელებს რეგიონის დონეზე საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას.

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ ხორციელდება ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობის, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებისა და დაავადებათა პროფილაქტიკისკენ მიმართული 10 სახელმწიფო პროგრამა:

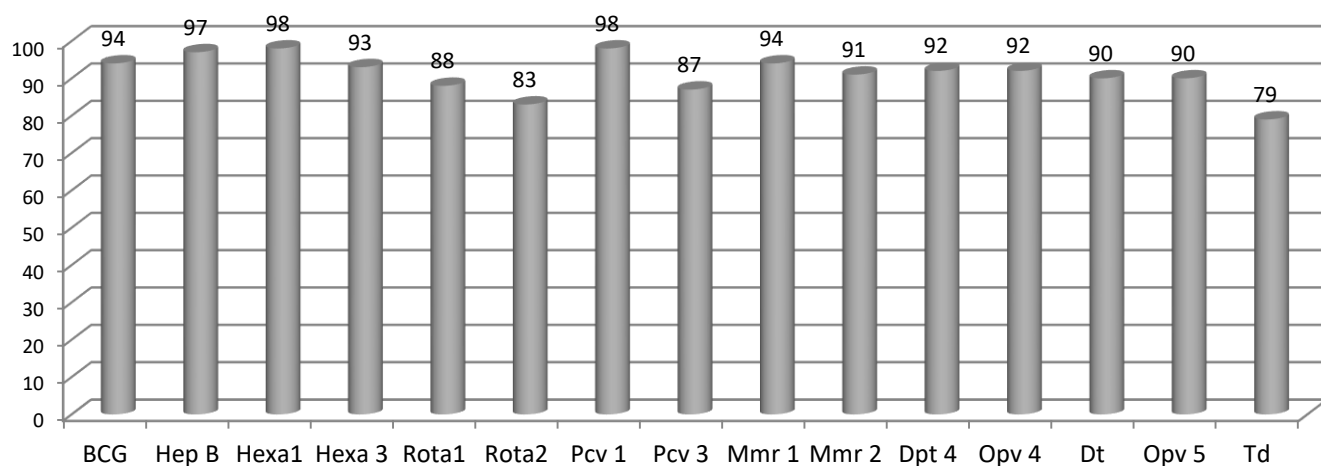
- დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი
- იმუნიზაცია
- ეპიდზედამხედველობა
- უსაფრთხო სისხლი
- პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია
- ტუბერკულოზის მართვა
- აივ-ინფექცია/შიდსის მართვა
- დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა
- ჯანმრთელობის ხელშეწყობა
- C ჰეპატიტის მართვა

აღნიშნული პროგრამებიდან სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი მონაწილეობს: იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამებში.

• იმუნიზაცია

რეგიონის დონეზე ანტიგენტა უმრავლესობაში 2017 წელს მიღწეული მოცვის მაჩვენებლები აღემატება ქვეყნის სხვა რეგიონების დონეზე ფიქსირებულ მოცვის მაჩვენებლებს, ასევე უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში აღინიშნება გაუმჯობესება, თუმცა დასახული წლიური 95%-იანი მიზანი ყველა შემთხვევაში ვერ იქნა მიღწეული.

იმუნიზაციით მოცვა (%), აჭარა 2017

იმუნიზაციის 2017 წლის შედეგები ცალკეული ანტიგენისა და მუნიციპალიტეტების მიხედვით

ანტიგენი	ადმინისტრაციულ/ტერიტორიული ერთეული						
	ბათუმი	ქობულეთი	ხელვაჩაური	ქედა	შუახევი	ხულო	აჭარა
დიფტერიის კომპ.3მე- დოზა	91	95	98	87	91	95	93
წწყ-1	96	85	99	86	97	96	94
დყტ-R1	89	91	98	99	95	94	92
დტ	90	83	96	97	93	94	90
ტდ	70	73	97	98	90	92	79
ბცქ	94	93		100	100	98	94
როტა-2	81	82	91	88	88	93	84
პკვ -3	80	91	100	96	96	100	87
ოპვ-5	91	83	96	91	91	95	90

თავი 3

ორსულობა და მშობიარობა

2017 წელს აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში იმშობიარა 6174 ქალმა, რაც წინა წელთან შედარებით 75 მშობიარობით ნაკლებია (2016 წ - 6249 მშობიარე). ქალთა კონსულტაციებში აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 6770 ქალი, მათ შორის 2017 წელს შემოსული 6376; ორსულთაგან 12 კვირის ორსულობის ვადამდე აღრიცხვაზე აყვანილი იქნა 5679 (84%). კონსულტაციის 4 სრულ ვიზიტზე მიმართა 5259 (84%), რეზუს ფაქტორზე გამოიკვლიეს 5752 (90%).

2017 წლის განმავლობაში ანტენატალური მეთვალყურეობის კომპონენტის ფარგლებში სადიაგნოსტიკო კომბინირებული ტესტებით HIV HCV HBsAg Syphilis ayp (ჰეპატიტი B, ჰეპატიტი C, აივ-შიდსი, სიფილისი) გამოკვლეულ იქნა 5944 ორსული, სიფილისზე განმეორებითი სკრინინგი ჩატარდა 4479 ორსულს.

ორსულობის, მშობიარობისა და ლოგინობის ხანის გართულებების გამომწვევ დაავადებათა განხილვით ვლინდება, რომ 2017 წელს ანემიათა ხვედრითი წილი შეადგენს - 50%, შარდსასქესო სისტემის დაავადებები 20%, ფარისებრი ჯირკვლის დისფუნქცია 5%, ვენური დარღვევები 12%, ეკლამსია და პრეეკლამსია 1%.

საკეისრო კვეთა

2017 წელს ჩატარდა 3307 საკეისრო კვეთის ოპერაცია (0.5%-ით ნაკლები, ვიდრე წინა წელს, 2016 წელს - 3324), რაც მშობიარეთა საერთო რაოდენობის 54%-ს შეადგენდა. საყურადღებოა ის გარემოება, რომ წლიდან წლამდე მნიშვნელოვანია საკეისრო კვეთის ხვედრითი წილი. სასწრაფო საკეისრო კვეთა ჩატარდა 66%-ში (2197), ხოლო გეგმიური (1110) 34%-ში. 2016 წელს საკეისრო კვეთათა თანაფარდობა იყო - სასწრაფო - 64%, გეგმიური - 36%.

ბუნებრივი გზით და საკეისრო კვეთით მშობიარობის პროცენტული შეფარდება

მშობიარობა	2015 წელი		2016 წელი		2017 წელი	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
ბუნებრივი გზით	3477	53	2925	47	2833	46
საკეისრო კვეთით	3091	47	3324	53	3307	54

საქართველოში საკეისრო კვეთით მიმდინარე მშობიარობების წილი 2000 წლიდან 4.3-ჯერ გაიზარდა და 2016 წელს მშობიარობათა საერთო რაოდენობის 43.7% შეადგინა.

გეგმიური და სასწრაფო საკეისრო კვეთის პროცენტული შეფარდება

საკეისრო კვეთა	2015 წელი		2016 წელი		2017 წელი	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
გეგმიური	1113	36	1187	36	1110	34
სასწრაფო	1978	64	2137	64	2197	66

აბორტი

აბორტის აღრიცხული შემთხვევების საერთო რაოდენობამ 2017 წელს შეადგინა 3073 (2016 წელს - 3931) თვითნებური აბორტის საერთო რაოდენობა - 861 (20%), ხელოვნური აბორტი - 2090 (73%), მათ შორის 609 „მინი აბორტია“, სხვა და დაუზუსტებელი აბორტი - 122 (7%), აბორტების რაოდენობა კვლავ მაღალია, ჯერ კიდევ დაბალია კონტრაცეპტივების მომხმარებელ ქალთა რაოდენობა.

2016 წელს საქართველოში რეგისტრირებული აბორტის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე შეადგენს 511.7 -ს, ხოლო აჭარაში 2017 წლის მდგომარეობით კი 503-ს.

აბორტების პროცენტული გადანაწილება

აბორტები	2015 წელი	2016 წელი	2017 წელი

	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
თვითნებური	550	16	776	20	861	28
სამედიცინო (ხელოვნური)	2206	62	2894	73	2090	68
მათ შორის "მინი"	683		707		609	
სხვა და დაუზუსტებელი აბორტი	791	22	261	7	122	4
ჯამი	3547		3931		3073	

დედათა სიკვდილიანობა

ათასწლეულის განვითარების მიზნების (MDG) ჩარჩოდან მდგრადი განვითარების მიზნებზე (SDG) გარდამავალ პერიოდში აუცილებელია დედათა სიკვდილიანობის კომპლექსური შეფასება, რათა გამოვლინდეს წარმატებული მიმართულებები და დაფიქსირდეს არსებული პრობლემები.

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში დედათა გარდაცვალების შემთხვევა მერყეობს 1-3 შორის. დედათა გარდაცვალება არ დაფიქსირებულა 2007, 2010, 2011, 2012 და 2013 წლებში. 2014 და 2015 წლებში დაფიქსირდა დედათა გარდაცვალების 3 შემთხვევა. 2016 წელს დედათა გარდაცვალების ასევე 3 შემთხვევა ფიქსირდება (ბათუმი). მაჩვენებელი 100 000 ცოცხლადშობილზე შეადგენს 47-ს, 2015 წელს საქართველოში რეგისტრირებულია დედის გარდაცვალების 19 შემთხვევა, მაჩვენებელი 100000 ცოცხლადშობილზე 32.1 შეადგენს (დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით).

2017 წელს დედის სიკვდილი რეგიონში არ ფიქსირდება.

2016 წლის მონაცემები დედათა გარდაცვალების შესახებ წარმოადგენს დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემთა შეჯერების შედეგს.

ზემოაღნიშნული ოფიციალური სტატისტიკური წყაროებით, 2016 წელს საქართველოში რეგისტრირებულია დედის გარდაცვალების 13 შემთხვევა, მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე - 23.0.

მკვდრადშობადობა

2017 წელს დაფიქსირდა პერინატალური სიკვდილობის 49 შემთხვევა 1000 საერთო დაბადებულზე მაჩვენებელი - 8 (2016 წელს დაფიქსირდა 52 შემთხვევა, მაჩვენებელი - 8,2). საქართველოსთვის აღნიშნული მაჩვენებელი 2016 წლისათვის დაბადებულზე 9.8-ს შეადგენდა.

2017 წელს 0-6 დღემდე ასაკის 6 ახალშობილი გარდაიცვალა, ადრეული ნეონატალური სიკვდილობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე - 0,98 (2016 წელს გარდაიცვალა 7 ახალშობილი, მაჩვენებელი -1,1)

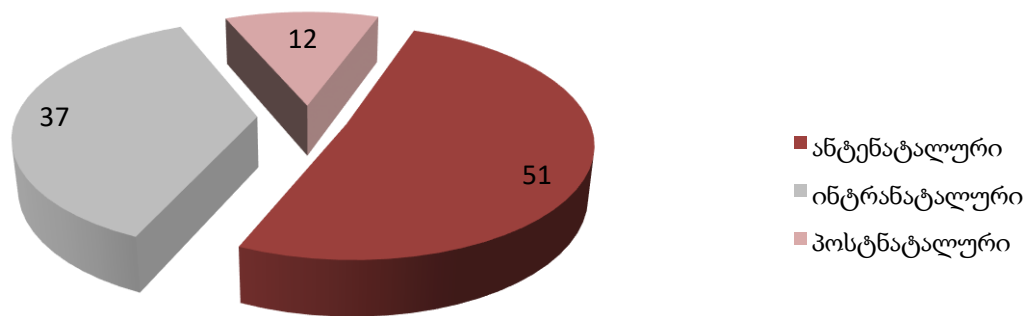
	პერინატალური სიკვდილობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	
	საქართველო	აჭარა
2012	17.7	9,5
2013	16.1	11

2014	15.5	8,2
2015	13.6	8,4
2016	13.8	8,2
2017		8

პერინატალური დანაკარგების სტრუქტურული შეფარდება (2015-2017წ)

პერინატალური დანაკარგი	2015 წელი		2016 წელი		2017 წელი	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
ანტენატალური	41	73	32	62	25	51
ინტრანატალური	9	16	13	25	18	37
პოსტნატალური	6	11	7	13	6	12

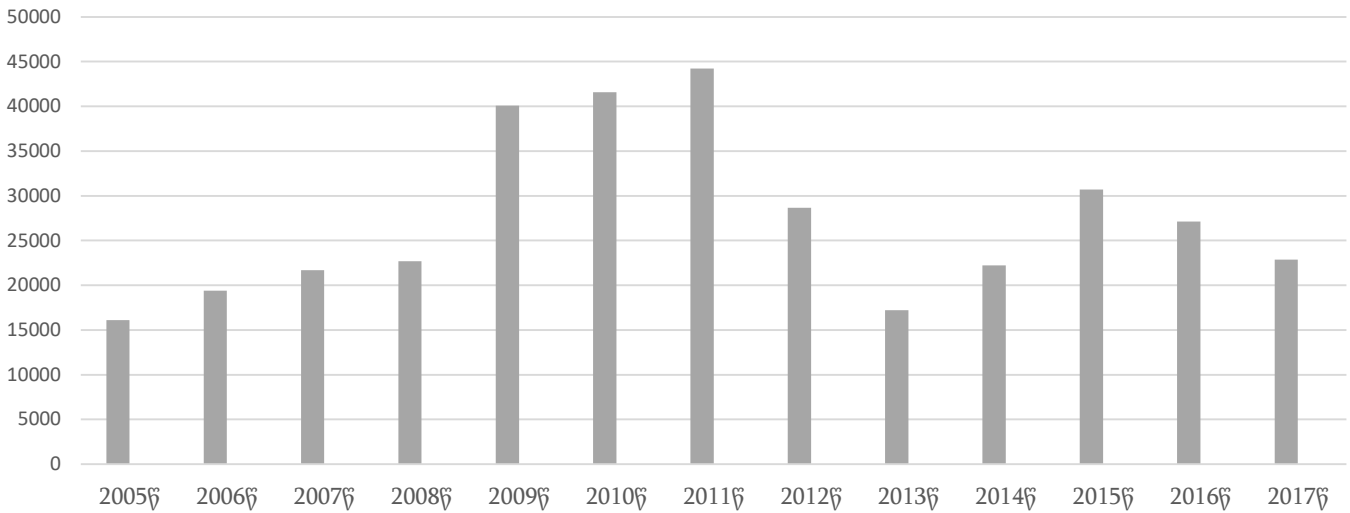
**პერინატალური დანაკარგების სტრუქტურული შეფარდება
აჭარა, 2017 წელი**

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებებით ავადობა რეგიონში

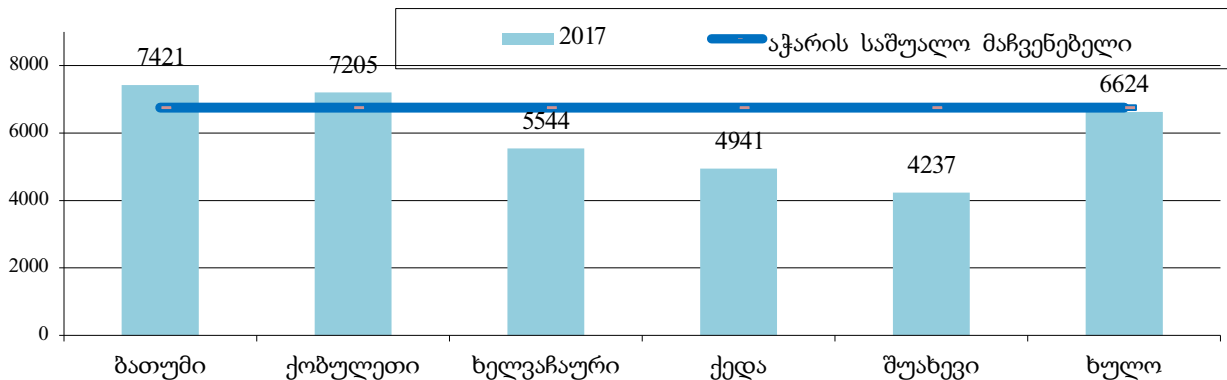
2017 წელს აჭარის რეგიონში გადამდები დაავადებების რიცხვმა სულ შეადგინა 28 880, რაც 15%-ით მეტია 2016 წელს რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობაზე.

**გადამდებ დაავადებათა ავადობის დინამიკა
აჭარა, 2005 წ-2017წ**

ინფექციურ და პარაზიტულ დაავადებათა პრევალენტობა აჭარისათვის შეადგენს 6749-ს. აჭარის საშუალო მაჩვენებელზე მაღალია მაჩვენებელი ქობულეთის მუნიციპალიტეტსა და ქალაქ ბათუმში. აჭარის საშუალო მაჩვენებელს ჩამორჩება დაავადებიანობა სხვა დანარჩენ მუნიციპალიტეტებში.

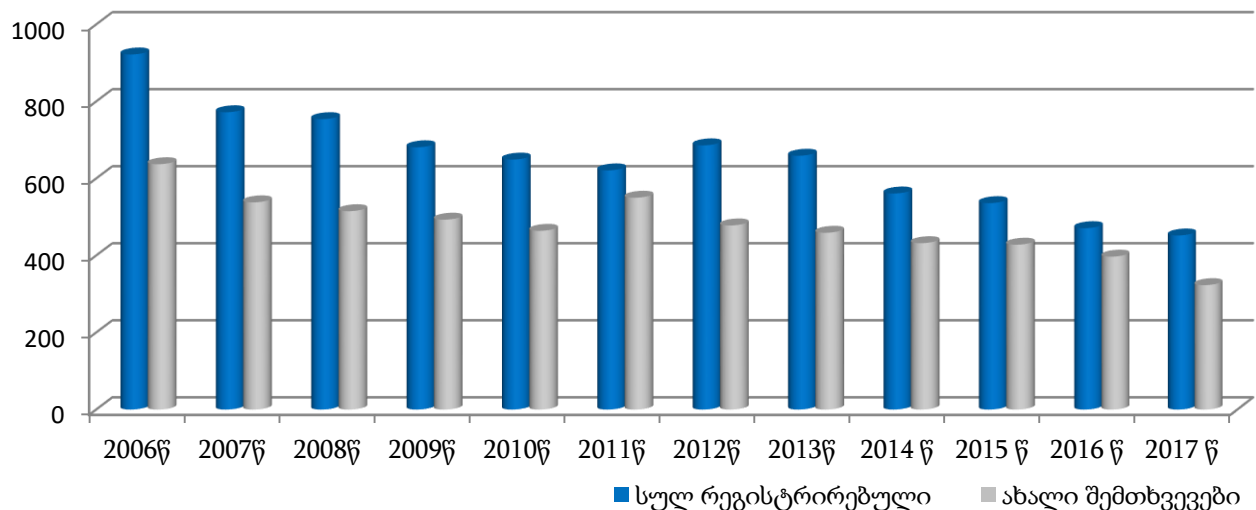
ინფექციურ დაავადებათა ზოგადი პრევალენტობა, აჭარა, 2017 წელი

ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზი

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეფასებით, საქართველოში უკანასკნელ წლებში აღინიშნება ტუბერკულოზის გავრცელების მაჩვენებლების კლების ტენდენცია, თუმცა მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის და ევროკავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს. 2017 წელს რეგიონში რეგისტრირებული იყო ტუბერკულოზის 323 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 95), რაც წინა წელთან შედარებით 18%-ით ნაკლებია (2016 წელს აღირიცხა 397 ახალი შემთხვევა); მ.შ. ფილტვის ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების რაოდენობამ 247 შეადგინა (2016 წელს-ფილტვის ახალი 246 შემთხვევა).

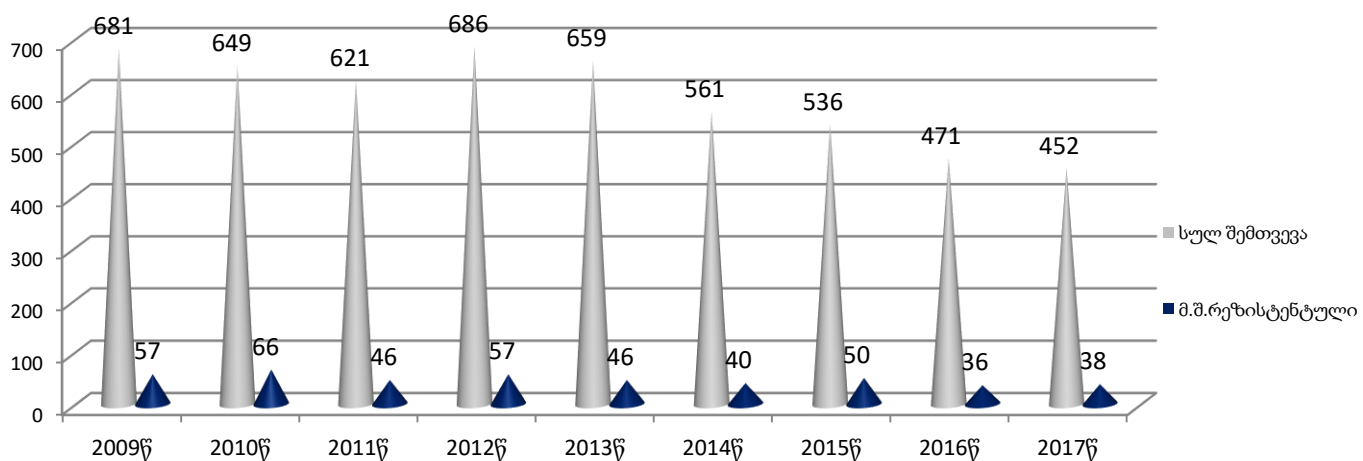
ტუბერკულოზით დაავადებულობის დინამიკა, აჭარა, 2006-2017 წწ

მიუხედავად კლებადი დინამიკისა, რეგიონის მაჩვენებლები მნიშვნელოვნად აღემატება საქართველოს სხვა რეგიონის მაჩვენებლებს.

2017 წელს სულ რეგისტრირებული იყო ტუბერკულოზის 452 შემთხვევა (პრევალენტობის მაჩვენებელი 133), მ.შ. ფილტვის ტუბერკულოზის 376 შემთხვევა (2016 წელს-397 შემთხვევა). 2017 წელს რეგისტრირებულია ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის 76 შემთხვევა, რაც 2 ერთეულით მეტია წინა წელთან შედარებით (2016წ-74).

რეზისტენტული ტუბერკულოზის გავრცელება აჭარაში, 2009-2017 წწ

ს ჰეპატიტი

2015 წლის აპრილში საქართველომ წამოიწყო უპრეცედენტო პროგრამა და მიზნად დაისახა ქვეყანაში ს ჰეპატიტის ელიმინაცია. ს ჰეპატიტის სახელმწიფო პროგრამის ამოქმედებიდან (26.02 მდგომარეობით) აჭარის რეგიონში სახელმწიფო პროგრამაში ჩაერთო 6498 ინფიცირებული, მ.შ. მუნიციპალიტეტის მკვიდრია 2338, რომელთაც ისარგებლეს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის თანადაფინანსების კომპონენტით.

2015 წლიდან მკურნალობაში ჩაერთო 3940 პირი, რომელთა შორის: გამოჯანმრთელდა 3004

აგრძელებს მკურნალობას 692

რელაფსი 5

შეწყვიტა მკურნალობა 44

გარდაიცვალა 20

მკურნალობის შედეგი უცნობია 175

წითელა

საქართველოში წითელა სავალდებულო რეგისტრაციას და ეპიდზედამხედველობას ექვემდებარება. ქვეყანაში წითელათი ავადობის მნიშვნელოვანი მატება 2004 და 2013 წლებში დაფიქსირდა. 2013 წლის პიკი განპირობებულია 2008 წელს იმუნიზაციის მასობრივი კამპანიის წარუმატებლობით, აღნიშნულმა ხელი შეუწყო მოსახლეობის არაიმუნური ფენის დაგროვებას, რაც წითელათი ავადობის ეპიდემიური მატების პირობა გახდა. ავადობის ტვირთი, ძირითადად, 1 წლამდე და 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობაში დაფიქსირდა.

2017 წელს დაფიქსირდა წითელას სულ 64 შემთხვევა, მ.შ. 44 ლაბორატორიულად დადასტურებული. 2016წ დაარეგისტრირდა 4 სავარაუდო შემთხვევა (5-14წ ასაკობრივ ჯგუფში). შემთხვევათა მატება ფიქსირდება წლის ნოემბრის თვიდან, პირველი ეპიდაფეთქება დაფიქსირდა ხულოს რაიონში ღორჯომის თემში. შემთხვევათა მატება ამავე თვის მეორე ნახევრიდან რეგისტრირდება ქობულეთის მუნიციპალიტეტში.

წითელას ეპიდსიტუაციის მოკლე მიმოხილვა აჭარაში (2018წ)

2018 წლის განმავლობაში აჭარის რეგიონში დაფიქსირდა წითელას 309 შემთხვევა (25 ივნისის მდგომარეობით), მ.შ. 253 ლაბორატორიულად დადასტურებული.

შემთხვევების 65% აღირიცხა ქალაქ ბათუმში, 20% - ქობულეთში, 11%-ხელვაჩაურში, 2%-ქედაში, 1 % - შუახევში და 1% ხულოს მუნიციპალიტეტში.

ასაკობრივი დინამიკა შემდეგია:

0-1 წლამდე -19%

1- 4 წელი -17%

5-14 წელი-13%

15-19 წელი -5%

20-29 წელი - 26%

30 წლის და მეტი - 20%

ჯამურად 20 წლის ზედა ასაკში დაფიქსირდა შემთხვევათა 46%.

ცენტრის მიერ განხორციელებული აქტივობები:

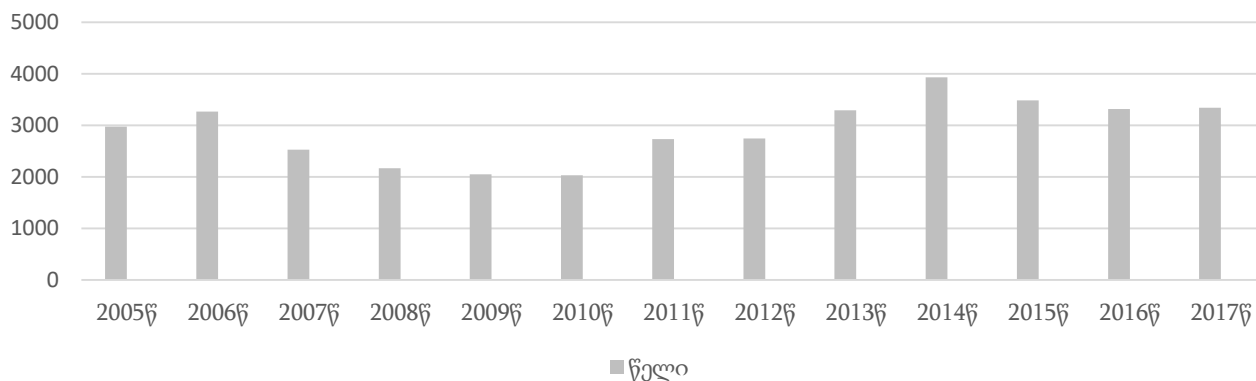
1. სულ ჩატარდა არაგეგმიური 5574 აცრა, მ.შ. ძირითადი ნაწილი 20-40 წლის ასაკის მოსახლეობა და კონტაქტირებული პირებია.
2. ყველა სკოლისა და საბავშვო ბაღის დონეზე განხორციელდა არასრულად აცრილ და აუცრელ პირთა იდენტიფიცირება, განახლდა აცრის სტატუსის შესახებ ჩანაწერები.
3. თითოეული ამცრელი უბნის დონეზე განხორციელდა ასაცრელი კონტინგენტის იდენტიფიცირება და მოზიდვა დანაკლისი დოზების მისაღებად.
4. საინფორმაციო ვიზიტები ჩატარდა სკოლებში, ბაღებში, სასტუმროებში, რესტორნებსა და საზოგადოებრივი თავშეყრის სხვადასხვა ადგილებში.

5. სამედიცინო პერსონალს მიეწოდა ინფორმაცია წითელას მართვის გაიდლაინის, ლაბორატორიული კვლევის აუცილებლობის შესახებ.

ცოფი

ანტირაბიული ვაქცინებითა და შრატით (იმუნოგლობულინი) უწყვეტი მომარაგების ფონზე, 2013 წლის შემდგომ ადამიანთა ცოფით დაავადების შემთხვევა არ დაფიქსირებულა რეგიონის მასშტაბით.

ანტირაბიული დახმარებისათვის პაციენტთა მომართვიანობა აჭარა 2005-2017წ

ანტირაბიული ვაქცინაციის სრული კურსი ჩაუტარდა მომართულთა 22,31% -ს, არასრული 77,6%-ს, ვაქცინაცია დაასრულა დაზარალებულთა 89,5%-მა, მკურნალობა შეწყვიტა 2,26%-მა.

მალარია

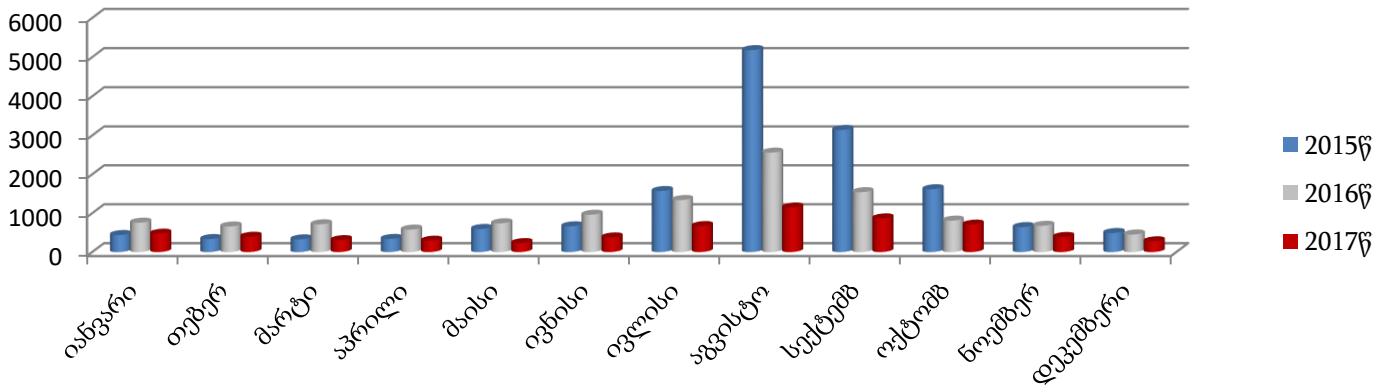
2002 წლიდან მალარიის ინციდენტობის მაჩვენებელი მკვეთრი შემცირების დინამიკით ხასიათდებოდა და 2013 წლიდან იგი ნულს გაუტოლდა. უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში ქვეყანაში არ დარეგისტრირებულა მალარიის ადგილობრივი შემთხვევა. ამასთან, ზედამხედველობა დამყარდა 1 საექვო შემთხვევაზე, რომელიც ლაბორატორიულად უკუგდებულ იქნა.

სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეა

მრავალი წელია ზაფხულის პერიოდში აჭარის ა/რ ტერიტორიაზე მუდმივად ადგილი აქვს დაავადებათა მატების დაწყებას ივლისის თვიდან, მაქსიმუმს აღწევს აგვისტოში და ოქტომბერში უბრუნდება არასაკურორტო დონეს.

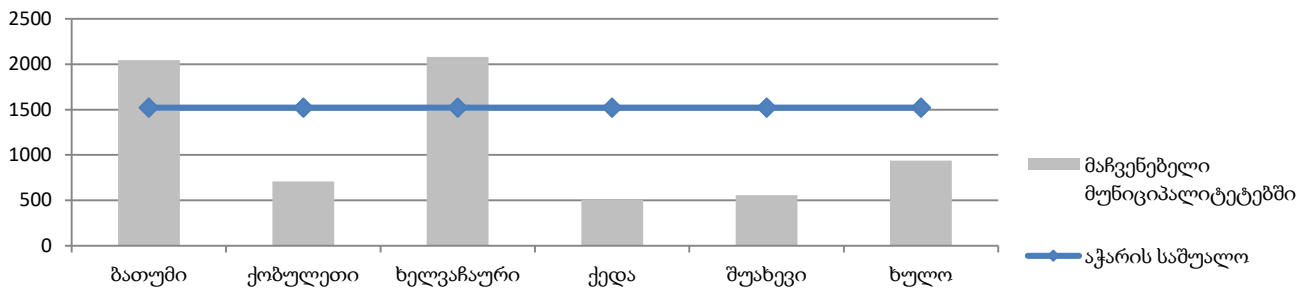
მიმდინარე წელს აღირიცხა სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეის 6110 შემთხვევა, რაც გასული წლის იმავე პერიოდის მონაცემებთან შედარებით (2016წ – 11771 შემთხვევა) 5661ერთეულით ნაკლებია.

სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეა, შემთხვევათა განაწილება თვეების მიხედვით, აჭარა 2015–2017წ

დაავადების ინციდენტობა აჭარის საშუალო მაჩვენებელს აღემატება ბათუმის და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტებში, სხვა ტერიტორიები წარმოდგენილია აჭარის საშუალოზე დაბალი დონით.

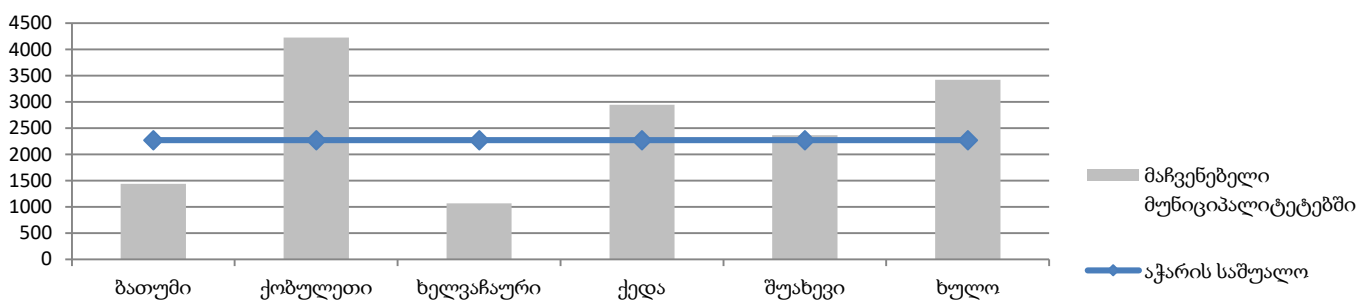
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეის ინციდენტობა მუნიციპალურ ჭრილში (100 000 მოსახლეზე)

სავარაუდო საკვებისმიერი მოშხამვების შემთხვევათა განაწილება მუნიციპალურ ჭრილში აისახება შემდეგნაირად, საშუალო მაჩვენებელზე მეტია მაჩვენებელი ქობულეთის, ხულოს, ქედის და შუახევის მუნიციპალიტეტებში, ხოლო დაბალია ქალაქ ბათუმსა და ხელვაჩაურში.

სავარაუდო საკვებისმიერი მოშხამვა,

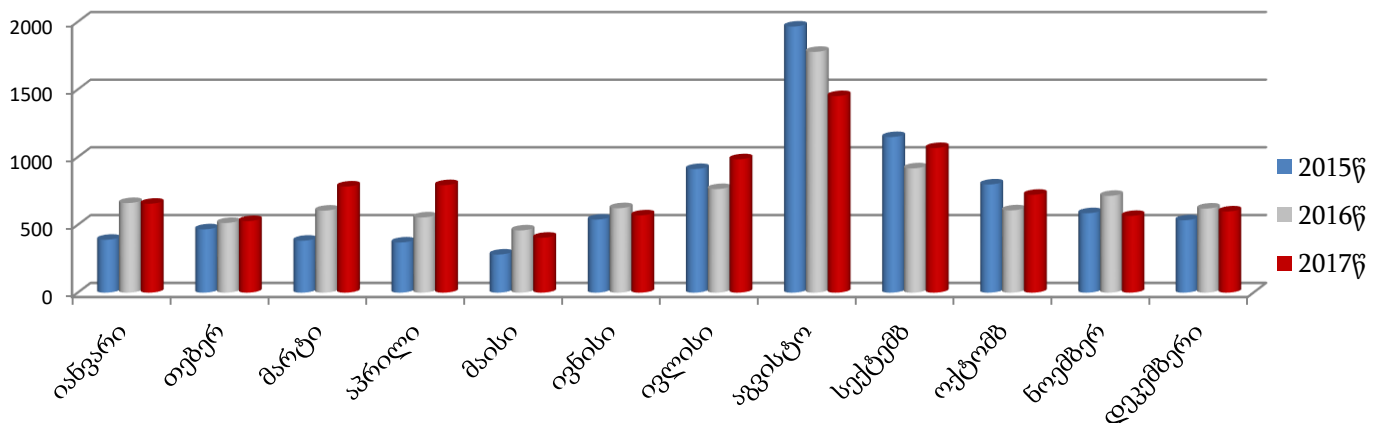
დაავადების ინციდენტობა მუნიციპალურ ჭრილში (100 000 მოსახლეზე)

როგორც დიარეული კლინიკით მიმდინარე დაავადებები, აღნიშნული ნოზოლოგიის მატებაც ფიქსირდება ზაფხულის პერიოდში და პროპორციულია გარემოს მაღალი ტემპერატურის, ტურისტების რიცხვის

მატების. სავარაუდო საკვებისმიერი მოშხამვების რიცხვი განსაკუთრებით მზარდია რეგიონში 2014 წლიდან.

სავარაუდო საკვებისმიერი მოშხამვა, შემთხვევათა განაწილება თვეების მიხედვით, აჭარა 2015–2017წ

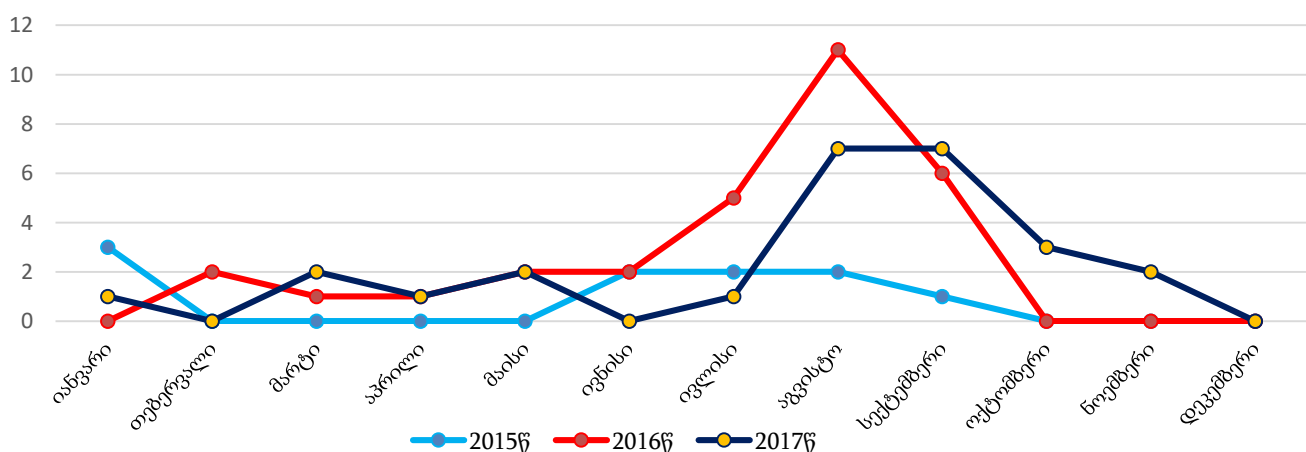
ლეპტოსპიროზი

2017 წელს დარეგისტრირებული ლეპტოსპიროზის საეჭვო 68 შემთხვევიდან 46 ლაბორატორიული კვლევის საფუძველზე უკუგდებულ იქნა. 21 სავარაუდოა, 1 დადასტურებული. 2017 წელს ანგარიშგებაში მოექცა 22 შემთხვევა, გასულ წელთან შედარებით აღინიშნება კლება 19 ერთეულით.

ლეპტოსპიროზის ინციდენტობის მაღალი დონე რეგიონში განპირობებულია დიაგნოსტიკის მაღალი დონით, ასევე მოსახლეობის ინტენსიური მიგრაციული პროცესებით, განსაკუთრებით საშემოდგომო საუშაოებზე მეზობელ ქვეყნებში.

თანამედროვე პირობებში ლეპტოსპიროზის ეტიოლოგიური სრუქტურის გამრავალფეროვნება დაკავშირებული უნდა იყოს გარკვეულ ეკონომიკურ პროცესებთან (შინაური ცხოველების შემოყვანა სხვა ქვეყნებიდან, მღრღნელების მიგრაცია).

ლეპტოსპიროზის შემთხვევათა განაწილება თვეების მიხედვით აჭარა, 2015-2017 წ

თავი 5

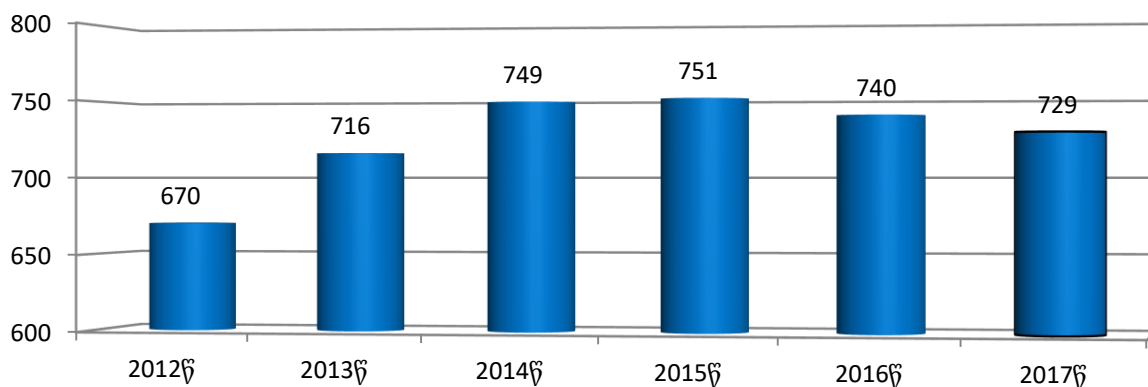
არაგადამდები დაავადებები

ახალწარმონაქმნები

2017 წელს ავთვისებიანი სიმსივნეების დიაგნოზით რეგიონში აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 4348 ავადმყოფი (პრევალენტობა 1282), რაც 0,6%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით (2016 წელს ავთვისებიანი სიმსივნეების დიაგნოზით აღრიცხვაზე მყოფი 4376 ავადმყოფი). 2017 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზების წილი შეადგენდა 17%-ს, ახალ შემთხვევათა წილი 2016 წლისათვის ასევე 17%. 2017 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი ავთვისებიანი სიმსივნეებით აღრიცხულ ავადმყოფებში 47% ქალია (345), 53% მამაკაცი (384).

რეგიონში 2017 წელს სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით გამოვლინდა 729 შემთხვევა, ინციდენტობა 215, რაც 2016 წელთან შედარებით 1,5%-ით (740) ნაკლებია, 2013-2014 წლების მონაცემებით აღილი ჰქონდა ავადობის მატების ტენდენციას, 2015 წლის შემდეგ კი ფიქსირდება დაავადების კლებადი დინამიკა.

ახალი შემთხვევები 2012-2017 წწ, აჭარა

ონკოლოგიურ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობის გაუმჯობესების მიზნით საქართველოში 2015 წლის 1 იანვრიდან ქვეყნის მასშტაბით ამოქმედდა კიბოს პოპულაციური რეგისტრი. რეგისტრის მონაცემებით, 2015 წელს საქართველოში რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს 10 506 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე - 293.4). 2016 წელს აღირიცხა კიბოს 10097 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე - 271.5) .

2015-2016 წლებში ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 56% ქალებში, 44% - კაცებში აღირიცხა.

აჭარის რეგიონში 2017 წლის მონაცემებით, ორივე სქესის გათვალისწინებით, სიმსივნური დაავადებებით ავადობის სტრუქტურაში I ადგილი უკავია სარძევე ჯირკვლის კიბოს (16%), II ადგილი – ფილტვის კიბოს (11,6%), III - კანის ავთვისებიან სიმსივნეებს (9%), IV ადგილზე - კუჭის კიბო (6%) და შარდის ბუშტის (6%), საშვილოსნოს ყელის კიბო (5%), ხორხის კიბო (3,4%), წინამდებარე ჯირკვლის კიბო (3%), სწორი ნაწლავის კიბო (2,6%) .

ქალებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2016

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა		წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევაში	
	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)

სარძევე ჯირკვალი	1756	112	33,5%	32%
ფარისებრი ჯირკვალი	757	5	14,4%	1,4%
საშვილოსნოს ყელი	371	33	7,1%	9,5
საშვილოსნოს ტანი	351	25	6,7%	7,2
კოლორექტული	342	6	6,5%	1,7

კაცებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2016

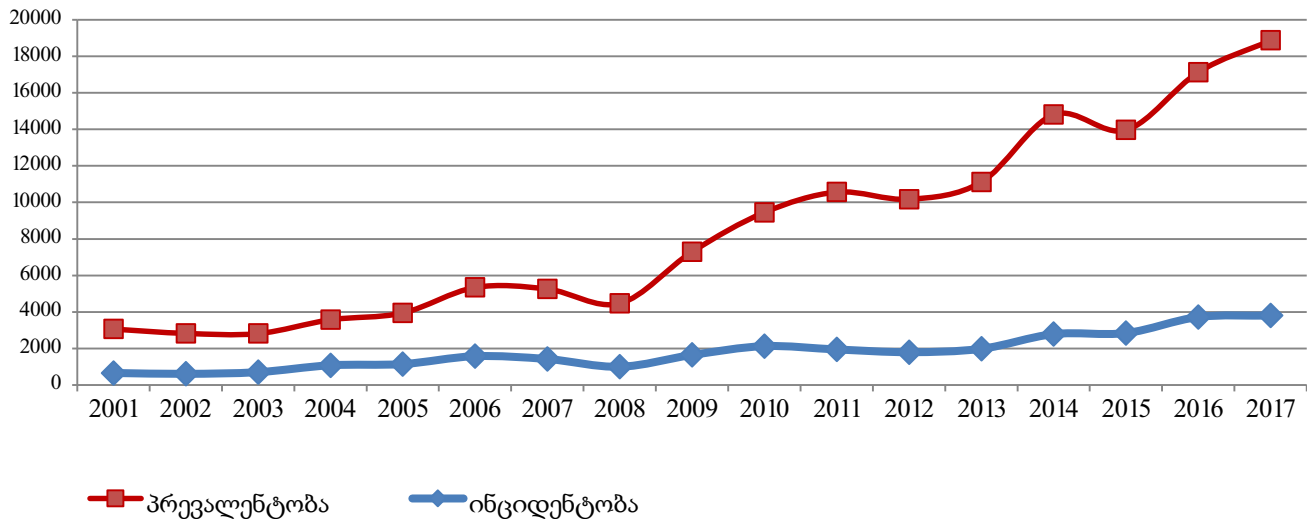
ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა		წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევაში	
	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)	საქართველო (2016წ)	აჭარა (2017წ)
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	676	78	16,7%	20,3%
წინამდებარე ჯირკვალი	406	38	10%	10%
შარდის ბუშტი	398	37	9,8%	10%
კოლორექტული	389	17	9,6%	4,4%
კუჭი	278	32	6,9%	8,3%

ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 72,2% რეგისტრირებულია ყველაზე შრომისუნარიან ასაკობრივ ჯგუფში (30 წლიდან 70 წლამდე), შემთხვევათა ~24% - 70 წელზე მეტ ასაკობრივ ჯგუფში.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების წილი ქვეყანაში რეგისტრირებული ყველა დაავადების 15.5%-ს, ხოლო ახალი შემთხვევების 10%-ს შეადგენს. ავადმყოფობათა ამ ჯგუფში მაღალი ავადობით და სიკვდილიანობით ხასიათდება ჰიპერტენზიული, იშემიური და ცერებროვასკულური ავადმყოფობები. 2000-2016 წლებში რეგიონში, ისევე როგორც მთელს ქვეყანაში აღინიშნება სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობების პრევალენტობის ზრდის ტენდენცია.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების დინამიკა 2001-2017წწ

კარდიოვასკულური ავადმყოფობების რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურაში 57% ჰიპერტენზიაზე მოდის (2017).

გულის იშემიური ავადმყოფობები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობათა რაოდენობის 23%-ს შეადგენს, მათ შორის სტენოკარდია – 6.8%; მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი – 1.2% და სხვა მწვავე იშემიური ავადმყოფობები – 1.6%.

ცერებროვასკულური ავადმყოფობები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურაში რიგით მესამე ადგილს იკავებს.

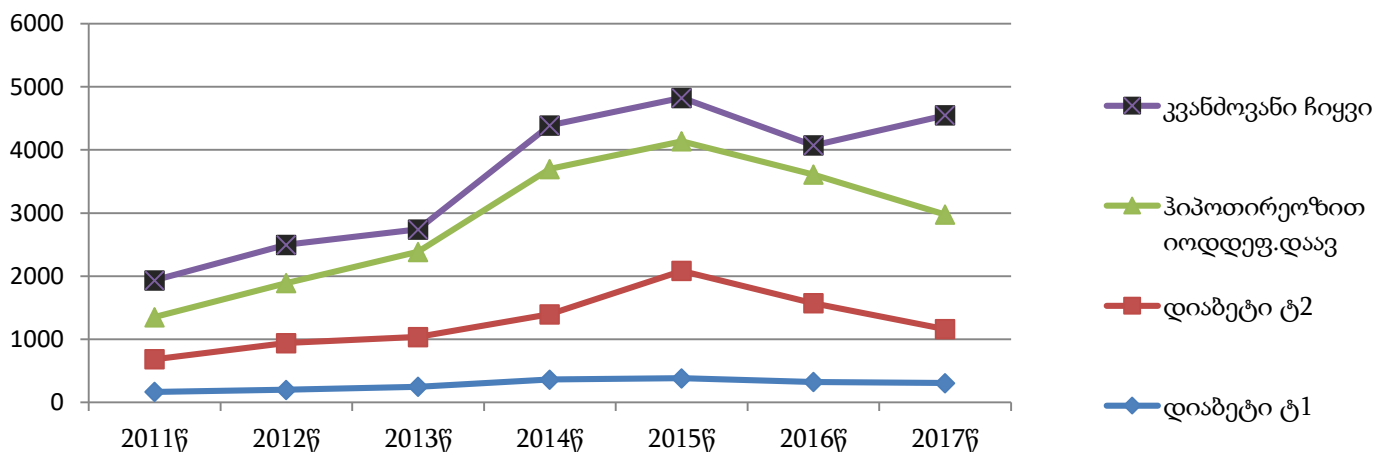
ენდოკრინული დაავადებები შაქრიანი დიაბეტი

2017 წლის მონაცემებით აჭარაში ენდოკრინული დაავადებებით დაავადებიანობა შეადგენს 8496-ს , მათ შორის ცხოვრებაში პირველად გამოვლენილია 2204 100 ათას მოსახლეზე.

ენდოკრინოლოგიური პათოლოგიების სტრუქტურა 2017 წელს განაწილებულია შემდეგი სახით: იოდდეფიციტური დაავადებები ჰიპოთირეოზით-23%, ფარისებრი ჯირკვლის თირეოტოქსიკოზით მიმდინარე დაავადებები-6%, თირეოიდიტი 5%.

უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება დიაბეტის ზრდის ტენდენცია, რაც ძირითადად ტიპი 2-ის ზრდით არის გამოწვეული. 2017 წელს შაქრიანი დიაბეტის ტიპი 1 ახალი შემთხვევების 4% რეგისტრირებული იყო ბავშვებში. ენდოკრინული პათოლოგიების 13% ში დაგნოსტირებულ იქნა შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2.

ენდოკრინოლოგიური პათოლოგიები, აჭარა, 2011- 2017 წელი

ფილტვის ქრონიკული ავადმყოფობები

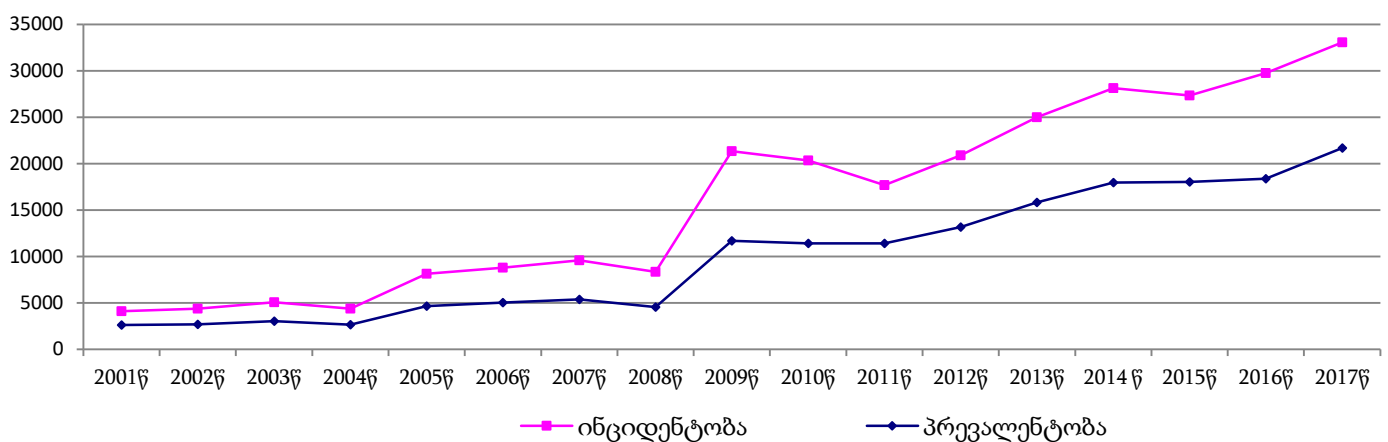
რესპირაციული სისტემის ქრონიკული ავადმყოფობების (ასთმა, სასუნთქი სისტემის ალერგიული ავადმყოფობები, ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები, ფილტვის პროფესიული ავადმყოფობები, პულმონარული ჰიპერტენზია) ჯგუფი სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების ძირითად ნაწილს შეადგენს.

2017 წელს ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობების ჯგუფში 59% ფილტვის ქრონიკულ ობსტრუქციულ ავადმყოფობებზე მოდიოდა.

ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობის ძირითად მიზეზს თამბაქოს კვამლი (პასიური მოხმარების ჩათვლით) წარმოადგენს. სხვა რისკ-ფაქტორებია: შენობის შიდა ჰაერის დაბინძურება, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება, პროფესიული მტვერი და ქიმიური ნივთიერებები.

ზოგადად სასუნთქი ორგანოების დაავადების სტრუქტურაში წამყვანი ადგილი უჭირავს ზედა სასუნთქი გზების მწვავე დაავადებებს (45%),

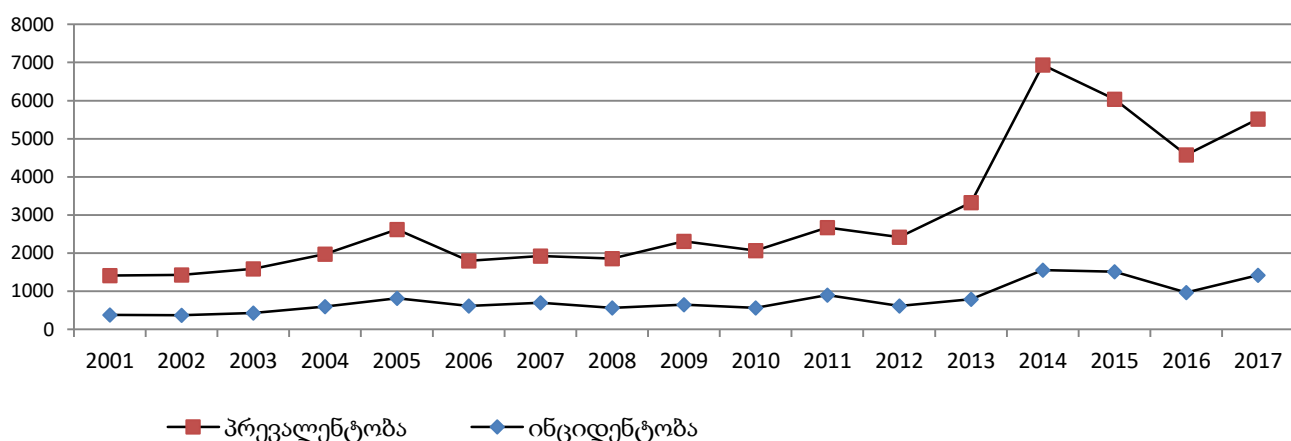
სუნთქვის ორგანოთა ავადმყოფობების დინამიკა 2001-2017წწ

ნერვული სისტემის დაავადებები

2017 წელს ცხოვრებაში პირველად დადგენილი დიაგნოზით რეგისტრირებულია 4819 პაციენტი, ინციდენტობა 1421; 2015 წელს - ავადობის მაჩვენებელი 1508; 2017 წელს აღირიცხა ნერვული სისტემის დაავადებების სულ 13 892 შემთხვევა, პრევალენტობა 4097.

ნერვული სისტემის დაავადებების დინამიკა 2001-2017

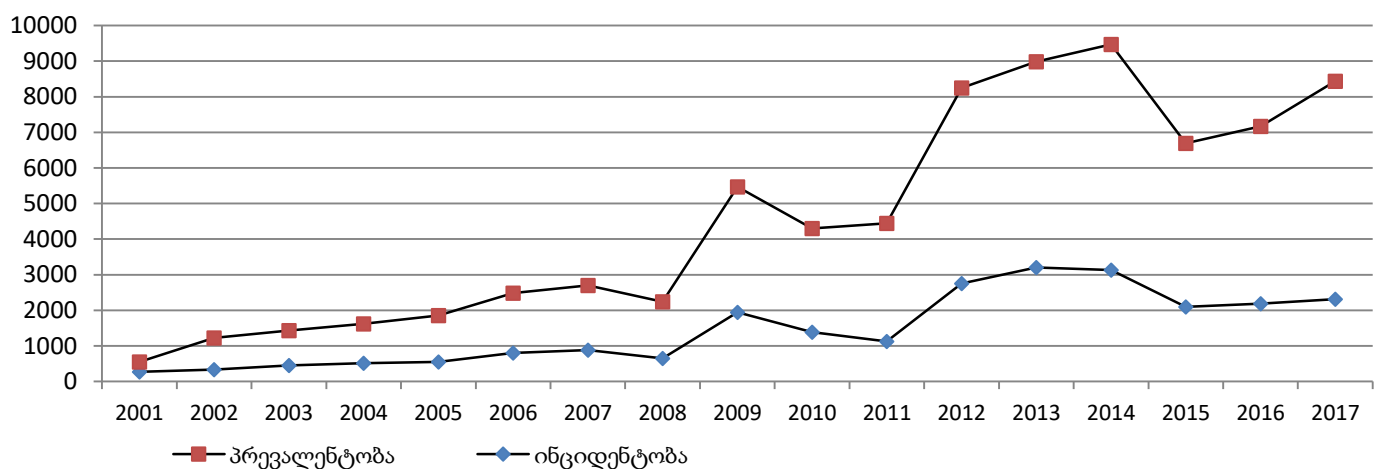

ნერვული სისტემის დაავადებებში წამყვანი ადგილი უჭირავს პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობებს, რომელიც პირველად რეგისტრირებულ სულ დაავადებათა 2,3%-ს, ხოლო ნერვული სისტემის ავადმყოფობათა 58%-ს შეადგენს, მათ შორის ცერებრული დამბლით პირველად რეგისტრირებულია 94(2%) 18 წლამდე ასაკის ბენეფიციარი. ეპიზოდური და პაროქსიზმულ დაღვევები ამავე სისტემის პათოლოგიების 20%-ს შეადგენს.

საჭმლის მომნელებელი სისტემა

2017 წელს საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებების დიაგნოზით რეგისტრირებული იყო 20 748 ავადმყოფი, დაავადებიანობა 100 000 მოსახლეზე - 6120 (2016 წელს რეგისტრირებული - 18 450). სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით აღრიცხულია 7844 ავადმყოფი, ინციდენტობა 2313 (2016 წელს ავადობა -2190).

საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებათა დინამიკა 2001-2017წწ

საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებების ნოზოლოგიებში მაღალია საყლაპავის, კუჭის და თორმეტგოჯა ნაწლავის ავადმყოფობები -33%, რომლებიც სულ პირველად რეგისტრირებული პათოლოგიების 2%-ს შეადგენს. პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლებისა და ყბების ავადმყოფობები საჭმლის მომნელებელი სისტემის – 22 %-ია, გასტრიტითა და დუოდენიტით დაავადებულთა წილი – 21 %, ნაღვლის ბუშტის, სანაღვლე გზებისა და პანკრეასის ავადმყოფობები – 17 %.

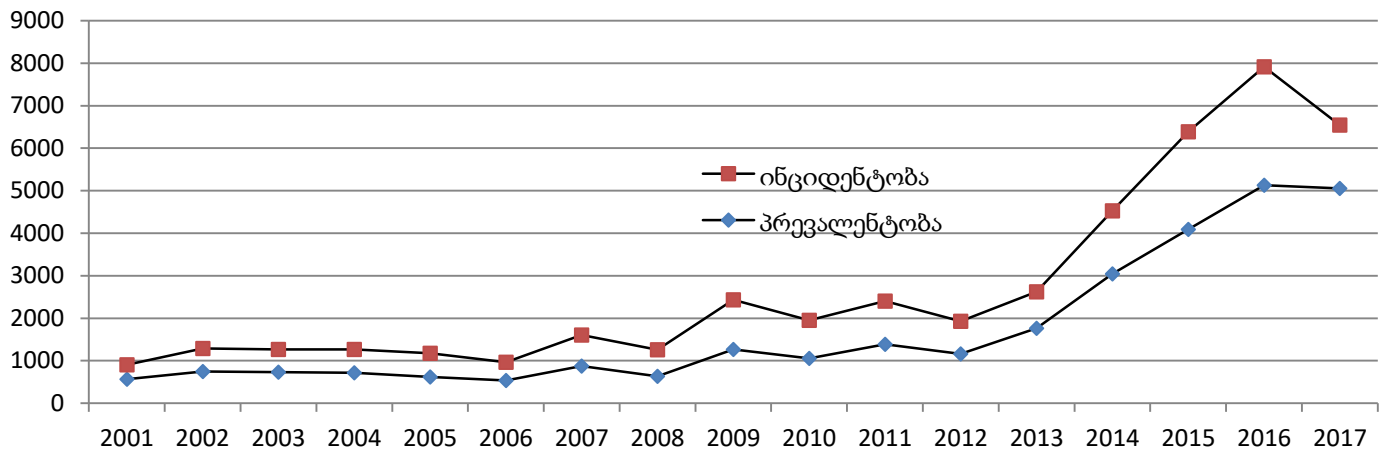
ტრავმები და უბედური შემთხვევები

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით საგზაო შემთხვევების შედეგად ყოველწლიურად 1.3 მილიონი ადამიანი იღუპება, 20–50 მილიონამდე კი სხეულის სხვადასხვა სახის დაზიანებას იღებს. საგზაო შემთხვევების უდიდესი წილი მოსახლეობის ახალგაზრდა, სოციალურად აქტიურ ფენაზე მოდის და 15–29 ასაკის პოპულაციაში სიკვდილიანობისა და ინვალიდობის წამყვან მიზეზს წარმოადგენს.

2017 წელს აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში დარეგისტრირდა ტრავმების, მოწამვლებისა და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების 12 824 შემთხვევა, პრევალენტობა -3782 (2016 წელს დარეგისტრირდა 20 622 შემთხვევა, პრევალენტობა -5131); პირველად რეგისტრირდა 5056 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობა - 1491 (2016 წელს - 11 188 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობა - 2784).

0-15 წლამდე ასაკში რეგისტრირებული იყო 941, მათ შორის 708 ახალი შემთხვევა. 2017 წელს მოსახლეობის სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში დარეგისტრირდა ტრავმებისა და მოწამვლების 16%-ით ნაკლები შემთხვევები, ვიდრე 2016 წელს.

ტრავმების დინამიკა, აჭარა 2001-2017 წწ

სხვადასხვა ლოკალიზაციის ტრავმების, მოწამვლებისა და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების შემთხვევათა შორის ყველაზე ხშირი იყო ჭრილობების, სისხლძარღვთა დაზიანების, ზედაპირული ტრავმების, დაჭედილობებისა და დაჩეჩვილობების შემთხვევები, რამაც ამ კლასის დაავადებების 35 % შეადგინა. შემდეგ ადგილზე მოდის სამკურნალო ნივთიერებებით, მედიკამენტებით და სხვა ბიოლოგიური ნივთიერებებით მოწამვლები - 21 %, ზედა და ქვედა კიდურების ძვლების მოტეხილობა - 12 % და ამოვარდნილობები (მოტეხილობების გარეშე), დაჭიმულობები, დაძაბულობა - 11 %.

ფსიქიკური ჯანმრთელობა

ფსიქიკური ჯანმრთელობა, როგორც საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ერთ-ერთი პრიორიტეტი, მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში სერიოზულ გამოწვევას წარმოადგენს - იქმნება სტრატეგიები, სამოქმედო გეგმები და პროგრამები ფსიქიკური აშლილობების ტვირთის და გამოსავლების შესამცირებლად. სამწუხაროდ, ჯანმრთელობის სისტემები ფსიქიკური აშლილობების ტვირთს ადექვატურად კვლავ ვერ პასუხობენ; სხვაობა მკურნალობის საჭიროებასა და მის მიწოდებას შორის მთელს მსოფლიოში ძალიან დიდია. დაბალ და საშუალო შემოსავლების ქვეყნებში მძიმე ფსიქიკური აშლილობის მქონე პირთა 76%-დან 85% ვერ იღებს მკურნალობას; მაღალი შემოსავლების ქვეყნებშიც კი ეს მაჩვენებელი მაღალია და მერყეობს 35%-დან და 50%-ს შორის.

საქართველოში დღეისათვის ოფიციალურად აღრიცხულია დაახლოებით 100 000 ფსიქიკური აშლილობის მქონე ადამიანი, ხოლო ფსიქიატრიულ სტაციონარებში 2016 წლის განმავლობაში დარეგისტრირდა 4687 პაციენტი.

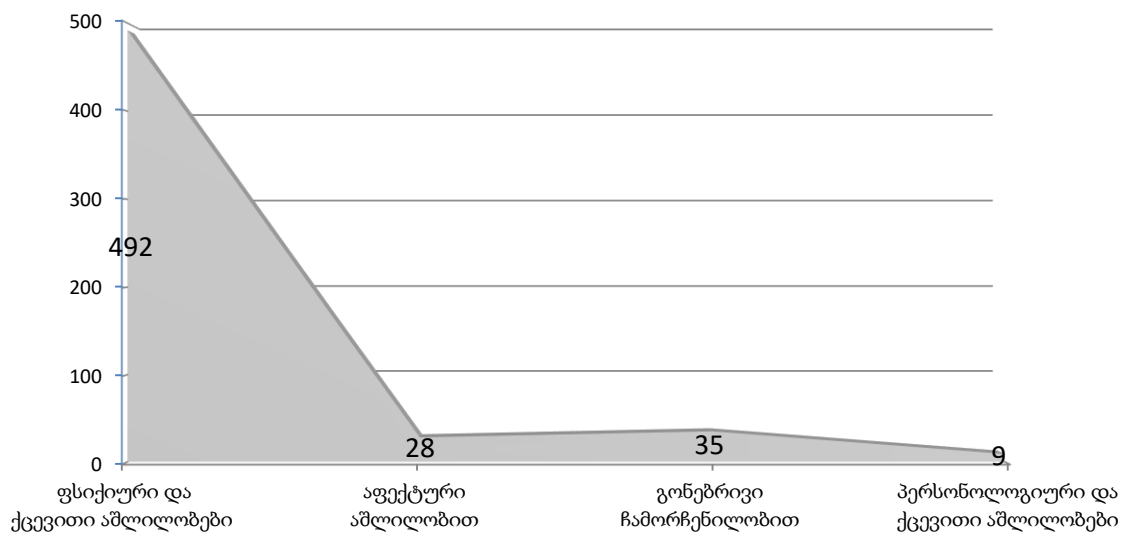
ექსპერტთა შეფასებით საქართველოში სულ მცირე 240 000 ნარკოტიკების მომხმარებელია, რომელთაგანაც სავარაუდოდ 80 000 ნარკოტიკებს ინექციური გზით მოიხმარს, ხოლო ამ უკანასკნელთაგან 30 000 – 35 000 დაავადებულია წამალდამოკიდებულებით, რაც ასევე წარმოადგენს სერიოზულ ფსიქიკურ პრობლემას.

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში 2017 წელს რეგისტრირებულია ფსიქიკური და ქვევითი აშლილობის მქონე 8158 პიროვნება (2016წ - 8151) მათ შორის ცხოვრებაში პირველად დადგენილი დიაგნოზით - 186 (პრევალენტობა 2406, ინციდენტობა-54). პირველად რეგისტრირებულ დაავადებათა სტრუქტურაში მნიშვნელოვანია ორგანული ბუნების აშლილობათა რიცხვი, რაც სულ პირველადი ფსიქიკური

პათოლოგიის 30%-ს შეადგენს, თითქმის ამავე სიხშირით ვრცელდება შიზოფრენია და ბოდვითი აშლილობები.

2017 წლის განმავლობაში სტაციონარულ მკურნალობაზე იმყოფებოდა 620 ავადმყოფი, მ.შ. ფსიქიური აშლილობებით (შიზოფრენიით, შიზოტოპური და ბოდვითი აშლილობებით)-492, აფექტური აშლილობით - 28 ავადმყოფი, გონებრივი ჩამორჩენილობით – 35 ავადმყოფი.

შემთხვევათა განაწილება სტაციონარში, 2016 წ. აჭარა

გამოყენებული მასალა:

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის 2016წლის 18 იანვრის N01-2/6 ბრძანების შესაბამისი უწყებრივ-სტატისტიკურიმ

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციული ცენტრი

ქვეყანა საქართველო

ავტონომიური რესპუბლიკა აჭარის არ

კოორდინატები

41°38'45" ჩ. გ. 41°38'30" ა. გ.

ფართობი 64.9 კმ²

მოსახლეობა 152 839 (2014)

სიმჭიდროვე 7 293.8 კაცი/კმ²

სასაათო სარტყელი UTC+04:00

სატელეფონო კოდი +995 422

საფოსტო ინდექსი 6000 ოფიციალური საიტი batumi.ge

მერი - ლაშა კომახიძე

ბათუმი მსხვილი საერთაშორისო ნავსადგურია შავი ზღვის სამხრეთ-აღმოსავლეთ სანაპიროზე, ბაქო-ბათუმის რკინიგზისა და ნავთობსადენის ბოლო პუნქტი და საავტომობილო გზების კვანძი.

მდებარეობა: ქალაქი გადაჭიმულია ჩრდ. აღმოსავლეთიდან სამხრ. დასავლეთისაკენ 7 კილომეტრზე ზღვის დონიდან 5 მ. ბათუმის ძირითადი ნაწილი სამხრეთიდან ეკვრის ყურეს და გაშენებულია კახაბრის დაბლობის ჩრდილოეთ მონაკვეთზე, ჩრდ. აღმოსავლეთით მდინარეების ბარცხანისა და ყოროლისწყლის გასწვრივ.

ბათუმის ბუნება ზღვის ნოტიო სუბტროპიკულია.

ბათუმის ტერიტორიაზე არის ბუნებრივი ტბა (ფართობი 0,06 კმ²), რომელიც ამჟამად ბათუმპარკის ნაწილია. ქალაქსა და მის მიდამოებში გავრცელებულია მრავალნაირი სუბტროპიკული მცენარე. ჭარბობს ხელოვნურად გაშენებული პარკები, ჩაის პლანტაციები და ციტრუსოვანთა ნარგავები. გორაკ-ბორცვებზე აქა-იქ შემორჩენილია კოლხური ბუნებრივი ტყე და ბუჩქნარი.

შავი ზღვა მსოფლიოში ერთ–ერთი ყველაზე დიდი ჩაკეტილი წყლის მასივია, სანაპირო ზოლის სიგრძე დაახლოებით 4 000 კმ-ია, საიდანაც საქართველოს 320 კმ ეკუთვნის. აჭარის ზღვის სანაპირო ზონა დაახლოებით 57 კმ სიგრძისაა.

ბათუმი საქართველოს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სამრეწველო ცენტრია. მთავარი დარგებია ნავთობგადამუშავება, მანქანათმშენებლობა, ფარმაკო-ქიმიური, მსუბუქი და კვების მრეწველობა. განვითარებულია აგრეთვე საშენი მასალების წარმოება და ხე-ტყის გადამუშავება.

ბოლო წლებში ბათუმი იქცა ერთ-ერთ ყველაზე მოთხოვნად ტურისტულ ადგილად საქართველოში. ის პოპულარობით სარგებლობს არა მარტო რესპუბლიკის, არამედ რეგიონის მასშტაბითაც.

მერიის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - 142 603 600 ლარი
 სსიპ აჭარის ა/რ საზო ჯანდაცვის ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი (41% იხარჯება ქალაქ ბათუმზე) ~ 475 317 ლარი, რაც ბათუმის მერიის ბიუჯეტის 0,33 %-ია;
 ქალაქ ბათუმის განყოფილება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის სტრუქტურული ნაწილია, ცენტრს აჭარაში რეგიონული სტატუსი აქვს და წარმოადგენს აჭარის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს კონტროლს დაქვემდებარებულ უწყებას ადგილობრივი მთავრობის დაფინანსებით.

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ადმინისტრაცია, გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილება, ბათუმის განყოფილება

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
1	დირექტორი	1	
2	დირექტორის მოადგილე	1	
3	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-ადამიანური რესურსების მართვისა და საქმის წარმოების დარგში	1	
4	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-საზოგადოებასთან ურთიერთობის დარგში	1	
5	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-სამეურნეო დარგში	1	
6	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-იურისტი	1	
7	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი (მძღოლი)	1	
8	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი-ტექნიკური პერსონალი (დამლაგებელი)	1	
I	გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილება		
9	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - განყოფილების უფროსი	1	
10	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი-გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობისა და კონტროლის საკითხებში	1	
11	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -სტატისტიკური ინფორმაციის მიღების, ანალიზისა და წარდგენის საკითხებში	1	
12	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - პარაზიტოლოგიაში	1	
13	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -არაინფექციურ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობის დარგში	1	
14	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - ექიმი პროფილაქტიკოსი	1	
15	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - რაბიოლოგიაში	1	
16	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი- ეპიდემიოლოგი	1	
17	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
18	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - ენტომოლოგი	1	

19	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ინსტრუქტორ ენტომოლოგი	1	
20	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ინსტრუქტორ ბონიფიკატორი	1	
21	მესამე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი	1	
II	ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების განყოფილება		
22	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - განყოფილების უფროსი	1	
23	პირველი კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეკონომისტი	1	
24	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -პროგრამების მართვის დარგში	1	
III	ქ.ბათუმის განყოფილება		
25	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ბათუმის განყოფილების უფროსი	1	
26	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
27	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - იმუნიზაციზე პასუხისმგებელი პირი	1	
28	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი- ექიმი პროფილაქტიკოსი	1	

სამედიცინო-დემოგრაფიული მაჩვენებლები	
საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	2828 (საქსტატი)
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	18
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	7 ყოველ 1000 დაბადებულზე
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	22
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	1,56 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	5625
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	3115
საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	1101
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	2876
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	1757
გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	1461
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	27

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი	
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	13
ამბულატორიების რაოდენობა	22
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	-

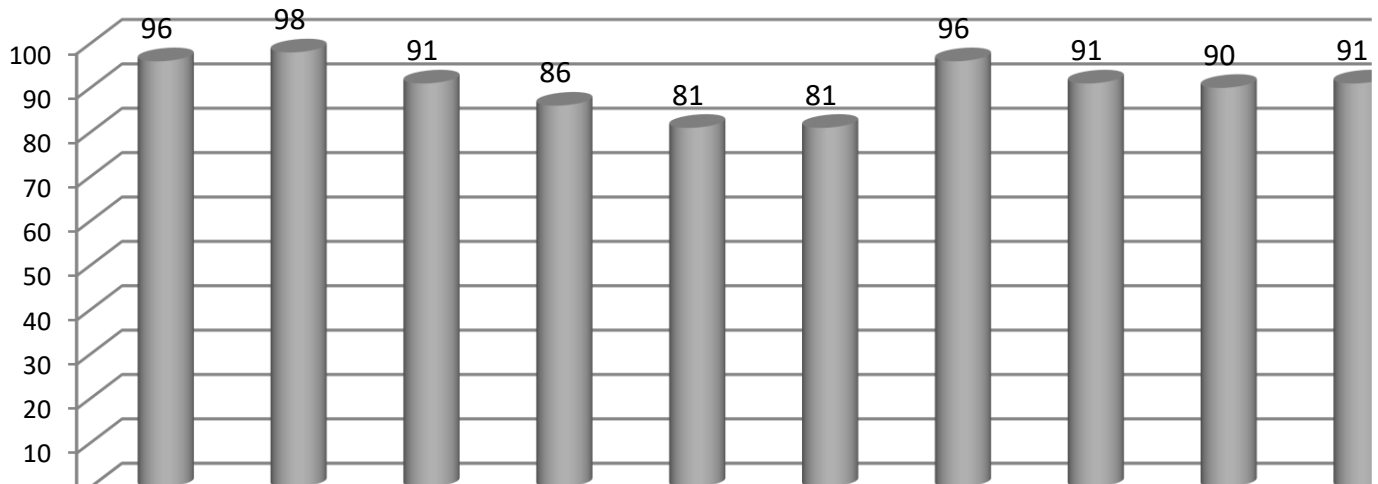
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	-
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	-
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	-
ამცრელი (იმუნიზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	18
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	2
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	166
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	172
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	83
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	35
რეანიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	85
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	26
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	3

საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნვე ლყოფი ს მაჩვ.	საწოლდღე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ბათუმი	1095	706	243756	51286	50026	934	222,6	46,8	4,9	1,8

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები	
საჯარო სკოლები	27
კომერციული სკოლები	17
საბავშვო ბაღები	31
კომერციული საბავშვო ბაღები	35
უმაღლესი სასწავლებლები	5
საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	3
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავშესაფრები	2
შშმ პირთა ცენტრი	2
ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	9
ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	2
სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	1
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	-
ადგილობრივი რადიო-ტელევიზია	რეგიონში მაუწყებლობს ორი რეგიონული ტელევიზია და ერთი რადიო: აჭარის ტელევიზია

იმუნიზაციით მოცვა (%), ქალაქი ბათუმი 2017

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

ბათუმში, ცენტრის გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილებასთან ერთობლივად გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, ახორციელებს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას.

სსიპ აჭარის ა/რ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი უზრუნველყოფს იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების ეპიდზედამხედველობით მხარდაჭერას.

ცენტრის მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 პროგრამულ ღონისძიებიდან ქ. ბათუმში ხორციელდება 3 :

- ფარისებრი ჯირკვლის გამოკვლევა ორსულებში
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში
- ჰელმინთოზების სპექტრის დადგენა სკოლამდელ ასაკში

საკონტაქტო მონაცემები:

ქალაქი ბათუმი, გორგასალის 141-143

ტელეფონები - 0(422)27 03 91, მობ. 577 51 36 36; 577 27 87 40

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com nona70nona@gmail.com

ადმინისტრაციული ცენტრი: ქ. ქობულეთი

ფართობი: 711.8 კვ.მ.

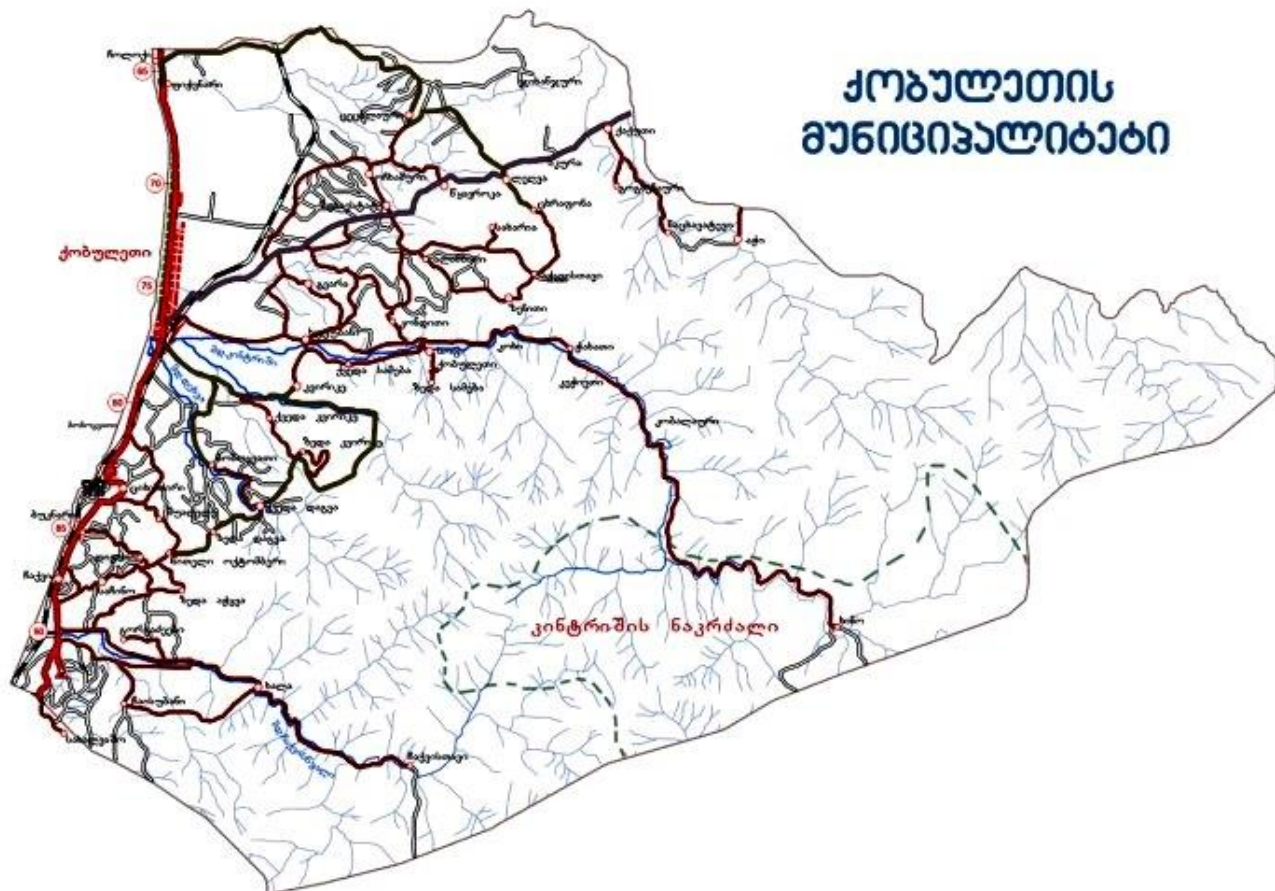
მოსახლეობა: 74 794 კაცი

ქობულეთი

ქობულეთის მუნიციპალიტეტი 21 ადმინისტრაციული ერთეულადაა დაყოფილი, მათ შორის 1 ქალაქი, 2 სადაზო და 18 სასოფლო თემია.

ადგილობრივი მმართველობა:

ქალაქ ბათუმის მერი მირიან ქათამაძე

ქობულეთის მუნიციპალიტეტი მდებარეობს საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთ, ხოლო აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჩრდილოეთ ნაწილში. იგი იწყება კოლხეთის სამხრეთ-დასავლეთის ჭაობიანი დაბლობით და იშლება ჩოლოქის, ცხრაფონას, აჭყვას, კინტრიშის, კინკიშას, დეხვასა და ჩაქვისწყლის ხეობებში.

ეკონომიკის დარგებიდან აღსანიშნავია ტურიზმი და სოფლის მეურნეობა. ქალაქი ქობულეთი ქვეყნის უმნიშვნელოვანეს საზღვაო კურორტს წარმოადგენს, ასევე განვითარების სტადიაშია სოფლად ტურიზმი. სოფლის მეურნეობაში ძირითადი მიმართულებებია მეცხირე, მეჩაიეობა, მეზღაღობა, ასევე განვითარებულია მეცხოველეობაც. მუნიციპალიტეტში ასევე მოქმედებენ გადამამუშავებელი და კვების მრეწველობის მცირე საწარმოები. ეკონომიკურად ყველაზე მეტად დაწინაურებულია მომსახურეობისა და ვაჭრობის სფერო.

ძირითადი ღირსშესანიშნაობანი

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარეობს კინტრიშის დაცული ტერიტორია, მტირალას ეროვნული პარკი და ისპანის აღკვეთილი.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული მნიშვნელოვანი ისტორიული ძეგლებია: პეტრას ციხე; მამუკას ციხე; ჩეხედანას ეკლესია; ხინოწმინდის მონასტერი, ფიჭვნარის ნაქალაქარი და სხვა.

მერიის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - 27 681 380 ლარი
სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოების ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი (დაახლოებით 19% იხარჯება ქობულეთზე) ~220 268 ლარი, რაც ქობულეთის მერიის ბიუჯეტის - 0,8 %-ია

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ქობულეთის განყოფილება

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
	ქობულეთის განყოფილება		
1	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ქობულეთის განყოფილების უფროსი	1	
2	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
3	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი(მძღოლი)	1	

ქობულეთის განყოფილება ექვემდებარება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ადმინისტრაციას და რეკომენდაციებს ღებულობს ცენტრის გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილების დარგის მთავარი სპეციალისტებისაგან.

სამედიცინო-დემოგრაფიული მაჩვენებლები	
საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	1290
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	11
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	9 ყოველ 1000 დაბადებულზე
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	13
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	2,1 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	397
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	176

საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	136
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	216
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	200
გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	758
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	2

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი	
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	2
ამბულატორიების რაოდენობა	1
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	33
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	33
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	0
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	0
ამცრელი (იმუნოზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	3
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	1
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	29
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	15
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	52
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	0
რეანიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	9
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	5
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	

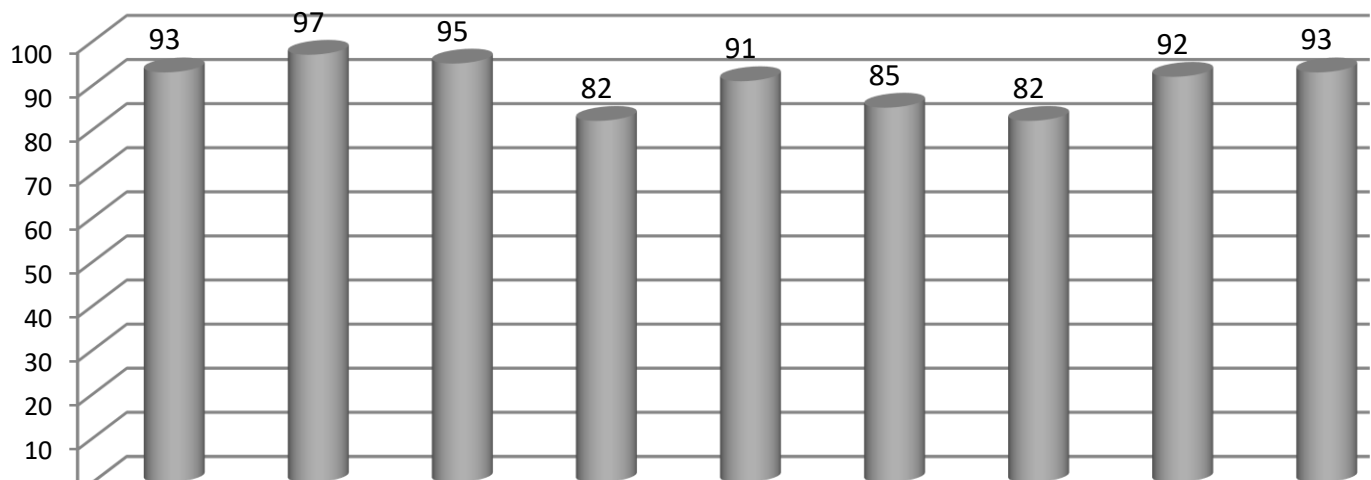
საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნვე ლყოფი ს მაჩვ.	საწოლდე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ქობულეთი	127	168	14665	3641	3256	167	115,5	28,7	4,5	4,6

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები	
საჯარო სკოლები	46

კომერციული სკოლები	4
საბავშვო ბაღები	27
კომერციული საბავშვო ბაღები	2
უმაღლესი სასწავლებლები	0
საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	1
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავშესაფრები	1
შშმ პირთა ცენტრი	1
ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	0
ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	1
სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	4
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	2
ადგილობრივი რადიო-ტელევიზია	1

იმუნიზაციით მოცვა (%), ქობულეთი 2017

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

ქობულეთის განყოფილება ცენტრის სტრუქტურული ერთეულია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრს აჭარაში რეგიონული სტატუსი აქვს და წარმოადგენს აჭარის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს კონტროლს დაქვემდებარებულ უწყებას ადგილობრივი მთავრობის დაფინანსებით.

მუნიციპალიტეტში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, განყოფილება ახორციელებს სამოქმედო დონეზე საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას, მ.შ:იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების.

ცენტრის მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 ღონისძიებიდან ქობულეთის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება 6:

- მენჯ-ბარძაყის სახსრის დიპლაზიისა და თანდაყოლილი ამოვარდნილობის ადრეული დიაგნოსტიკა
- c ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკის თანადაფინანსება
- ფარისებრი ჯირკვლის გამოკვლევა ორსულებში
- ახალშობილთა სკრინინგი მუკოვისციდოზზე
- სმენის სკრინინგი ახალშობილებში (1 მარტამდე), მეორეული დიაგნოსტიკა (პროექტი 1 ივნისიდან)
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში

საკონტაქტო მონაცემები:

ქობულეთი -თავისუფლების ქ. #13

ტელეფონები - მობ. 577 27 87 39; 577 27 87 31

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com kakaladze.besiki@mail.ru m.basilidze@mail.ru

ფართობი 452 კვ. კმ.

მოსახლეობა 21 244

კოორდინატები

41.597556

41.945169

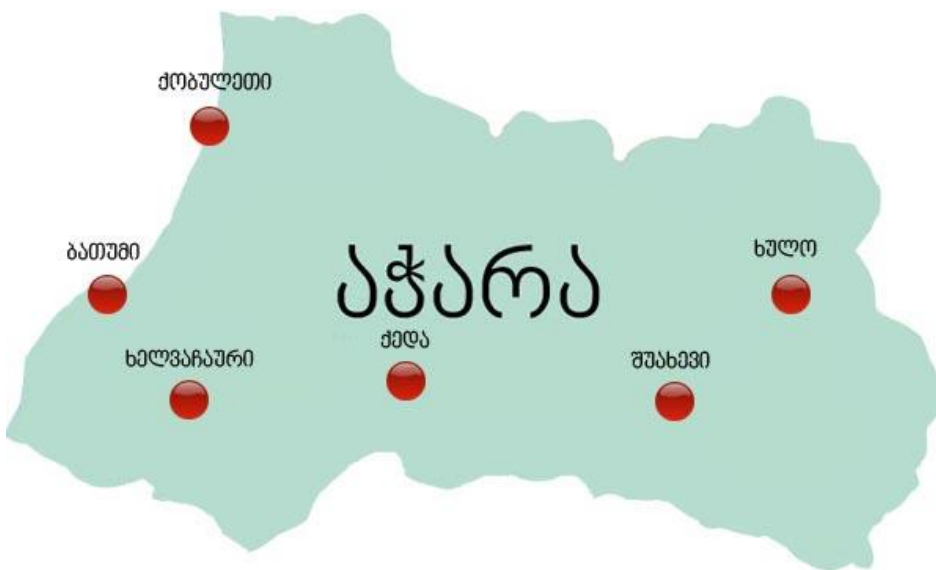
დროის სარტყელი (UTC+4:00) თბილისი

სატელ. კოდი +995 425

საფოსტო ინდექსი 6100

ქედის მუნიციპალიტეტი მდებარეობს მდინარე აჭარისწყლის შუა წელზე. ჩრდილოეთით ქობულეთი ესაზღვრება, აღმოსავლეთით შუახევი, დასავლეთით ხელვაჩაური, სამხრეთით კი თურქეთის 17 კილომეტრიანი საზღვარი აკრავს. ქედის რაიონს სამხრეთით მიუყვება შავშეთის ქედი, ჩრდილო-აღმოსავლეთით მესხეთის ქედი, ჩრდილოეთით და ჩრდილო-დასავლეთით ქობულეთის ქედი.

ადმინისტრაციული ცენტრი დაბა ქედაა, რომელიც ზღვის დონიდან 200 მეტრის სიმაღლეზე მდებარეობს. ყველაზე მაღალი მწვერვალია ყანლი (2987 მეტრი).

მდინარე აჭარისწყლის გასწვრივ ხმელთაშუა ზღვის ტიპის მსგავსი სუბტროპიკული ჰავაა. სიმაღლის მატების შესაბამისად ჰავა ნოტიო ხდება.

სოფლის მეურნეობის ძირითადი დარგებია მეხილეობა, მევენახეობა, მემცენარეობა, მებოსტნეობა, მეფუტკრეობა. განვითარებულია საკალმხე მეურნეობა (ოქტომბერი, აგარა, წონიარისი, ცხმოორისი).

მუნიციპალიტეტი მდიდარია სხვადასხვა ბუნებრივი წიაღისეულით – სპილენძისა და ოქროს საბადოებით (მერისი, ვაიო). სამკურნალო და მინერალური წყლებიდან აღიარებულია „კოკოტაურისა“ და „გუნდაურის“ წყლები. „კოკოტაურს“ მინიჭებული აქვს საერთაშორისო სერთიფიკატი.

ისტორიული მემკვიდრეობიდან გამოირჩევა მატერიალური კულტურის ძეგლები: სათვალთვალო კოშკები - კავიანი, გულები, ძენწმანი, საღორეთი, ცივასულა. ქვის თაღოვანი ხიდები – მახუნცეთი, პირველი მაისი, წონიარისი, დანდალო. ციხეები – ზენდიდი, ცივასულა.

ადგილობრივი მმართველობა:

ქედის მუნიციპალიტეტის მერი ლევან გორგილაძე

მერიის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - 9 531 700 ლარი

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოების ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი (დაახლოებით 6% იხარჯება ქედის მუნიციპალიტეტზე) ~69 558 ლარი, რაც მერიის ბიუჯეტის - 0,7 %-ია.

ქედის განყოფილება ექვემდებარება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ადმინისტრაციას და რეკომენდაციებს ღებულობს ცენტრის გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილების დარგის მთავარი სპეციალისტებისაგან.

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ქედის განყოფილება

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
	ქედის განყოფილება		
1	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ქედის განყოფილების უფროსი	1	
2	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - ეპიდემიოლოგი	1	
3	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი - ტექნიკური პერსონალი(მძღოლი)	1	

სამედიცინო-დემოგრაფიული მაჩვენებლები

საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	280
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	1
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	3,6 ყოველ 1000 დაბადებულზე
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	1
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	0 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	25
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	3
საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	10,7
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	5
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	3
გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	198
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	6

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი

სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	1

ამბულატორიების რაოდენობა	-
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	11
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	11
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	0
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	0
ამცრელი (იმუნიზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	1
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	1
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	2
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	3
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	2
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	0
რენიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	3
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	2
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	

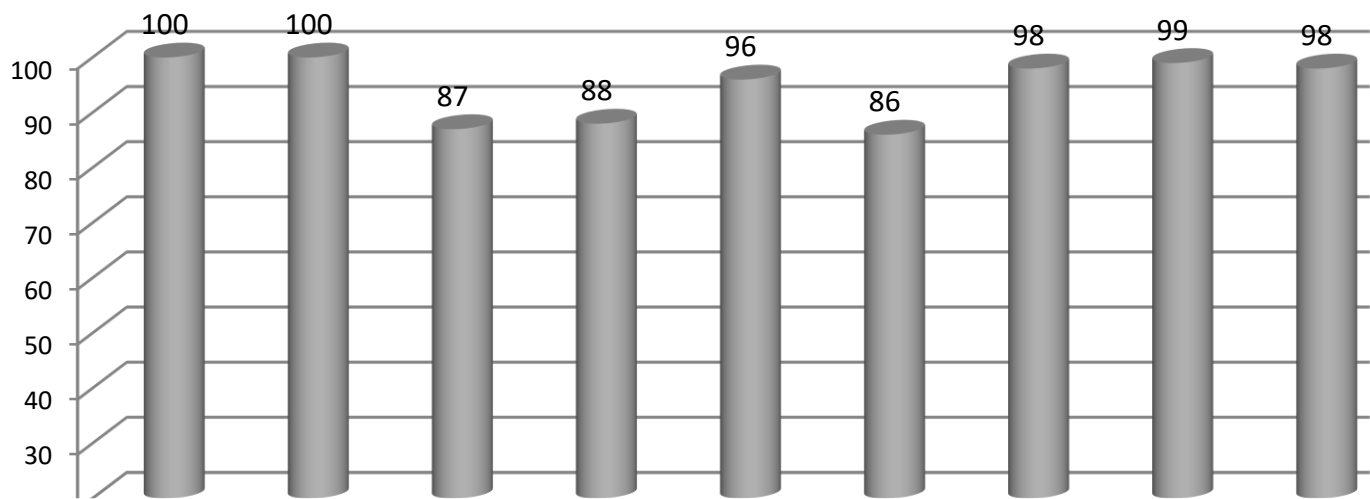
საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნვე ლყოფი ს მაჩვ.	საწოლდღე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ქედა	20	118	529	300	127	2	26,5	15,0	4,2	0,7

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები	
საჯარო სკოლები	29
კომერციული სკოლები	-
საბავშვო ბაღები	15
კომერციული საბავშვო ბაღები	-
უმაღლესი სასწავლებლები	-
საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	-
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავშესაფრები	-
შშმ პირთა ცენტრი	-
ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	-
ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	-

სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	1
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	
ადგილობრივი რადიო-ტელევიზია	

იმუნიზაციით მოცვა (%), ქედა 2017

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

მუნიციპალიტეტში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, განყოფილება ახორციელებს სამოქმედო დონეზე საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას, მ.შ:იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების.

ცენტრის მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 ღონისძიებიდან ქედის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება 5:

- მენჯ-ბარძაყის სახსრის დიპლაზიისა და თანდაყოლილი ამოვარდნილობის ადრეული დიაგნოსტიკა
- c ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკის თანადაფინანსება
- ახალშობილთა სკრინინგი მუკოვისციდოზზე
- სმენის სკრინინგი ახალშობილებში (1 მარტამდე), მეორეული დიაგნოსტიკა (პროექტი 1 ივნისიდან)
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში

საკონტაქტო მონაცემები:

ქედა, კოსტავას N2

ტელეფონები - მობ. 577 27 87 41

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com shotasharadze@gmail.com

შუახევის მუნიციპალიტეტის ფართობია – 588 კმ².

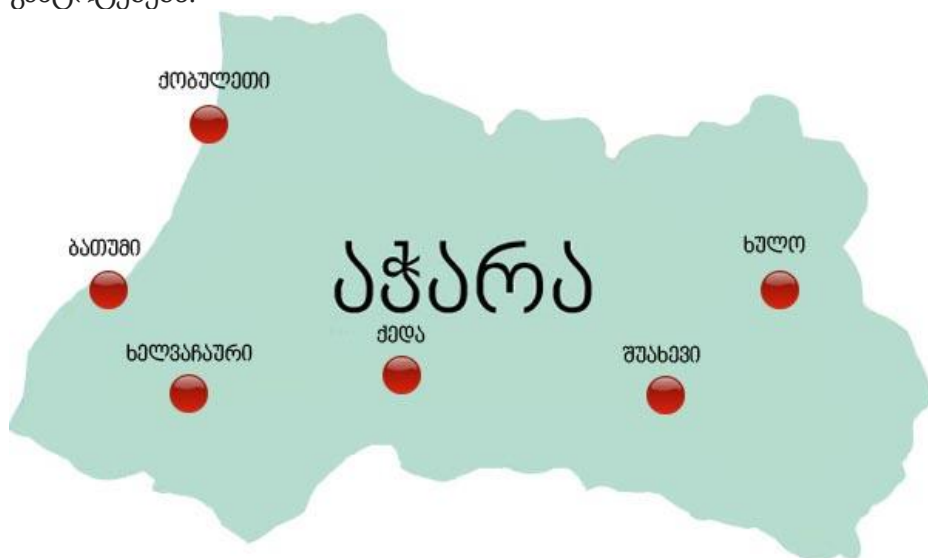
მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრია დაბა შუახევი (1,0 ათასი მცხოვრები).

შუახევის მუნიციპალიტეტში 44 დასახლებული პუნქტია: 1 დაბა და 43 სოფელი.

მუნიციპალიტეტი იყოფა 9 სტრუქტურულ ერთეულად.

მუნიციპალიტეტის საზღვრების საერთო სიგრძე დაახლოებით 195 კილომეტრია. ჩრდილოეთით მას ესაზღვრება ოზურგეთის და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტები, სამხრეთით თურქეთი, აღმოსავლეთით ხულოს მუნიციპალიტეტი, დასავლეთით ქედის და ქობულეთის მუნიციპალიტეტი.

შუახევის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია დიდი ნაწილი საშუალო სიმაღლის მთებს უჭირავს. მდინარე აჭარისწყლის გასწვრივ გადის 500 მ სიმაღლის იზოჰიფსი. სამხრეთ ნახევარი უჭირავს შავშეთის ქედსა და მის ჩრდილოეთ განტოტებებს, ჩრდილოეთ ნახევარი – აჭარა-გურიის სამხრეთ განტოტებებს.

მაღალი მთებია: ხევა (2812 მ) შავშეთის ქედზე და თავინაური (2662 მ) მესხეთის ქედზე. რელიეფი დანაწევრებულია მდინარე აჭარისწყლისა და მისი შენაკადების ეროზიული ხეობებით.

შუახევის მუნიციპალიტეტი მდიდარია სასარგებლო წიაღისეულით, როგორცაა გოგირდის კოლჩედანის, ალუნიტის, გაბროს, სანალიის, ანდეზიტ-ტაციტისა და ბრილის სააგურე თიხის საბადოები.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მიედინება მდინარე აჭარისწყლის შუა მონაკვეთი, მას მარჯვნიდან ერთვის ჭვანისწყალი, მარცხნიდან ჩირუხისწყალი. მდინარე სანალიაზე აშენებულია 3000 კვტ. სიმძლავრის მცირე ჰესი. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული მცირე ტბებიდან აღსანიშნავია შავი ტბა (ფართობი 750 მ², სიღრმე 10 მ).

უხვადაა მინერალური წყლები: შუახევის, შამბალეთის, ლამაზმარეს, ბათალვაკის, გუდნის, ბოგილის, ტყემალთის, უჩამბის და სხვ. სოფელ ტომაშეთის მიდამოებში ცნობილია გოგირდწყალბადიანი თერმული წყლები, რომელთა ტემპერატურა 30 °C–ს აღწევს.

ეკონომიკის მთავარი დარგი სოფლის მეურნეობაა, დაბალმთიან ზონაში წამყვანია მემცენარეობა, ხოლო მაღალმთიან ზონაში – მეცხოველეობა, ფართოდაა გავრცელებული მეფუტკრეობა.

ადგილობრივი მმართველობა:

შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერი ფრიდონ ფუტყარაძე

მერიის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - 8 214,418 ლარი

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოების ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი (დაახლოებით 6% იხარჯება

შუახვევის მუნიციპალიტეტში) ~69 558 ლარი, რაც მერიის ბიუჯეტის - 0,8 %-ია.

შუახვევის განყოფილება ექვემდებარება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ადმინისტრაციას და რეკომენდაციებს ლეზულობს ცენტრის გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილების დარგის მთავარი სპეციალისტებისაგან.

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის შუახვევის განყოფილება

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
	შუახვევის განყოფილება		
1	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - შუახვევის განყოფილების უფროსი	1	
2	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
3	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი(მძღოლი)	1	

სამედიცინო-დემოგრაფიული მაჩვენებლები	
საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	257
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	3
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	9,8 ყოველ 1000 დაბადებულზე
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	3
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	0,2 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	3
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	0
საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	0
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	4
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	2
გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	198
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	1

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი

სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	1
ამბულატორიების რაოდენობა	0
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	11
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	12
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	4
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	1650
ამცრელი (იმუნიზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	1
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	1
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	6
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	3
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	2
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	0
რეანიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	2
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	2
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	

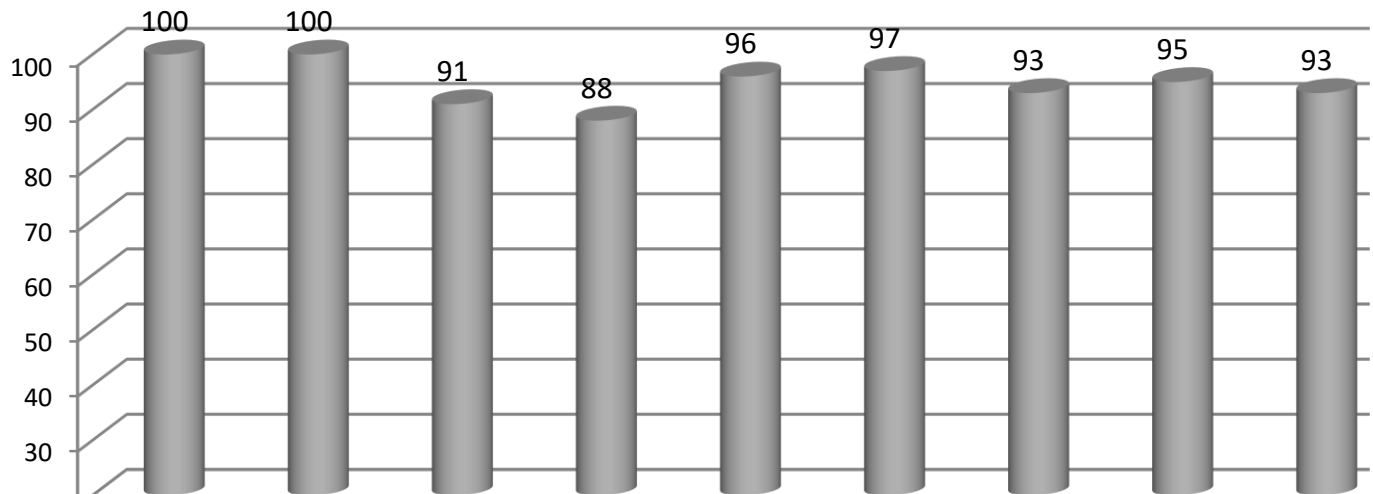
საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნველყოფი ს მაჩვ.	საწოლდღე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლილი	დატვირთვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალობა
შუახვევი	15	99	136	130	30	2	9,1	8,7	4,5	1,5

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები	
საჯარო სკოლები	43
კომერციული სკოლები	1
საბავშვო ბაღები	10
კომერციული საბავშვო ბაღები	0
უმადლესი სასწავლებლები	1
საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	1
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავშესაფრები	0
შშმ პირთა ცენტრი	0

ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	0
ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	0
სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	1
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	1
ადგილობრივი რადიო-ტელევიზია	0

იმუნიზაციით მოცვა (%), შუახევი 2017

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

მუნიციპალიტეტში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, განყოფილება ახორციელებს სამოქმედო დონეზე საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას, მ.შ:იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების.

ცენტრის მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 ღონისძიებიდან შუახევის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება 5:

- მენჯ-ბარძაყის სახსრის დიპლაზიისა და თანდაყოლილი ამოვარდნილობის ადრეული დიაგნოსტიკა
- C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკის თანადაფინანსება
- ახალშობილთა სკრინინგი მუკოვისციდოზზე
- სმენის სკრინინგი ახალშობილებში (1 მარტამდე), მეორეული დიაგნოსტიკა (პროექტი 1 ივნისიდან)
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში

საკონტაქტო მონაცემები:

შუახევი, რუსთაველის #32

ტელეფონები - მობ. 577 27 87 42

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com fiqriajumushadze65@mail.ru

რეგიონი აჭარა
ფართობი 350 კვ/კმ.
მოსახლეობა 63 300
დროის სარტყელი
(UTC+4:00) თბილისი
სატელ. კოდი
+995 422

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი მდებარეობს საქართველოს უკიდურეს სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში და მოიცავს 37 ადმინისტრაციულ ერთეულს, 64 სოფელს. მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრი მდებარეობს ქ. ბათუმში, დიდაჭარის ქუჩა #23.

ჩრდილოეთით ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტს ესაზღვრება ქ.ბათუმი და ნაწილობრივ ქობულეთის მუნიციპალიტეტი, აღმოსავლეთით ქედის მუნიციპალიტეტი, სამხრეთ-აღმოსავლეთით თურქეთის რესპუბლიკა, სამხრეთ-დასავლეთითშავი ზღვა. სანაპიროს სიგრძე შეადგენს 3 კმ-ს. ვაკე დაბლობებზე მორფოლოგიურად გამოიყოფა ზღვისპირა პლიაჟი. ყველაზე დიდი და წყალუხვი მდინარეა ჭოროხი, რომლის სიგრძე მუნიციპალიტეტის ფარგლებში შეადგენს 21 კმ-ს.

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის ძირითადი ნაწილი მთაგორიანია და ხასიათდება მცირემიწიანობით. ახალიმიწების ათვისება პრაქტიკულად ამოწურულია . მუნიციპალიტეტი სპეციფიკურია თავისი გეოგრაფიული და კლიმატური პირობებით. ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის ჰავა, ისევე როგორც შავიზღვის მთელი სანაპირო ზოლისა, წარმოადგენს ნოტიო-სუბტროპიკული ჰავის სახე სხვაობას და იგი ჩვეულებრივ გამოირჩევა ტემპერატურის უმნიშვნელო რყევადობით.

ადგილობრივი მმართველობა:

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის ჯუმბერ ვარდმანიძე

მერიის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - **15 189 590** ლარი
 სსიპ აჭარის ა.რ. საზ ჯანდაცვის ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი (დაახლოებით 15% იხარჯება ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში) - 173 896 ლარი, რაც ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის - **1,1 %-ია**

ხელვაჩაურის განყოფილება ექვემდებარება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ადმინისტრაციას და რეკომენდაციებს ღებულობს ცენტრის გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილების დარგის მთავარი სპეციალისტებისაგან.

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ხელვაჩაურის განყოფილება

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
	ხელვაჩაურის განყოფილება		
1	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ხელვაჩაურის განყოფილების უფროსი	1	
2	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
3	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი(მძღოლი)	1	

სამედიცინო-დემოგრაფიული მაჩვენებლები	
საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	976
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	6
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	6,1 ყოველ 1000 დაბადებულზე
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	8
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	17 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	მუიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სამშობიარო დაწესებულება არაა
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	0
საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	0
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	189
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	116

გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	556
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	9

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი	
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	0
ამბულატორიების რაოდენობა	1
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	31
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	31
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	0
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	0
ამგრელი (იმუნიზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	1
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	0
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	-
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	-
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	-
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	-
რეანიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	-
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	-
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	-

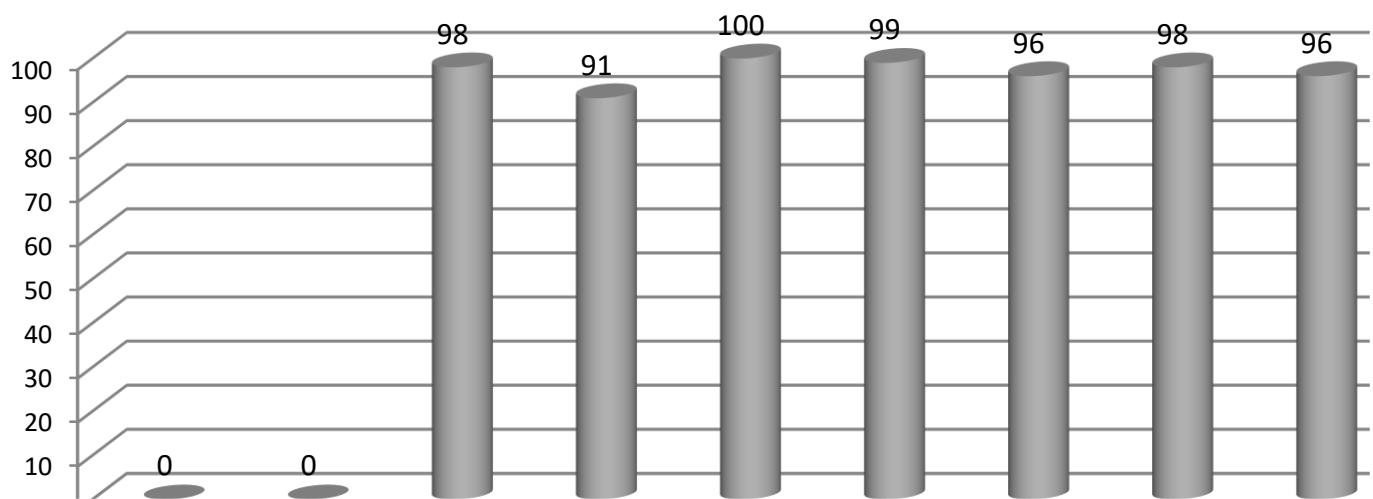
საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნვე ლყოფი ს მაჩვ.	საწოლდე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ხელვაჩაური	0	0	0	0	0	0	0		0	0

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები	
საჯარო სკოლები	35
კომერციული სკოლები	2
საბავშვო ბაღები	18
კომერციული საბავშვო ბაღები	0
უმაღლესი სასწავლებლები	0

საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	0
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავშესაფრები	0
შშმ პირთა ცენტრი	0
ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	0
ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	0
სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	3
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	
ადგილობრივი რადიო-ტელევიზია	

იმუნიზაციით მოცვა (%), ხელვაჩაური, 2017

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

მუნიციპალიტეტში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსამედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, განყოფილება ახორციელებს სამოქმედო დონეზე საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას, მ.შ:იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების.

ცენტრის მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 ღონისძიებიდან ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება 3:

- მენჯ-ბარძაყის სახსრის დიპლაზიისა და თანდაყოლილი ამოვარდნილობის ადრეული დიაგნოსტიკა
- c ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკის თანადაფინანსება
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში

საკონტაქტო მონაცემები:

ქალაქი ბათუმი, გორგასალის 141-143

ტელეფონები - 0(422)27 03 91, მობ. 577 27 87 38

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com natonakashidze@mail.ru

ადმინისტრაციული ცენტრი ხულო

სიმჭიდროვე

47.1 კაცი/კმ²

ფართობი

710 კმ²

მოსახლეობის რაოდენობა

23 327 კაცი (2014 წელი)

ხულოს მუნიციპალიტეტი — თვითმმართველი ერთეული საქართველოში, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შემადგენლობაში. ხულოს მუნიციპალიტეტს სამხრეთიდან ესაზღვრება თურქეთი, დასავლეთით - შუახევის მუნიციპალიტეტი, ჩრდილო-დასავლეთით - ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, ჩრდილოეთით - ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი, აღმოსავლეთით - ადიგენის მუნიციპალიტეტი.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორია მთაგორიანია. ვრცელდება ზღვის დონიდან 400-3007 მეტრის ფარგლებში. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე აღმართულია არსიანისა (მწვერვალი ყანლის მთა - 3007 მეტრი) და მესხეთის (მწვერვალი ზოტიმერია - 2646 მეტრი) ქედები და მათი განშტოებები.

მუნიციპალიტეტი მდიდარია სხვადასხვა ბუნებრივი რესურსებით: სასარგებლო წიაღისეულით (სამშენებლო და მოსაპირკეთებელი ქვები, გაქვავებული ხის მარაგი), მინერალური წყლებით (ხიხაძირის წყალი, დანისპარაულის წყალი, საანის წყალი, დიოკნისის წყალი და ა.შ.).

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოედინება მდინარეები: აჭარისწყალი, სხალთა, ღორჯომი, დიაკონიძეები. აქ მდებარეობს მწვანე ტბა.

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკის ძირითადი დარგია სოფლის მეურნეობა, კერძოდ მეცხოველეობა (მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის მოშენება) და მემცენარეობა (მებოსტნეობა, კარტოფილის, მარცვლეული კულტურების წარმოება). ხულოს მუნიციპალიტეტში სახელმწიფო მნიშვნელობის გზების სიგრძეა – 52 კმ, ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების სიგრძე – 211 კმ.

ხულოს მუნიციპალიტეტში მდებარეობს მთის კლიმატური კურორტი ბეშუმი (ზღვის დონიდან 1850–1900 მ), მიმდინარეობს სამთო–სათხილამურო კურორტის მშენებლობა გოდერძის უღელტეხილზე (2025 მეტრი ზღვის დონიდან).

ადგილობრივი მმართველობა:

ხულოს მუნიციპალიტეტის მერი გოჩა მელაძე

მერიის მიმდინარე წლის ბიუჯეტი - 9 579 150 ლარი
სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოების ცენტრის ბიუჯეტი - 1 159 310 ლარი (დაახლოებით 10% იხარჯება ხულოს მუნიციპალიტეტში) -115 931 ლარი, რაც მერიის ბიუჯეტის - 1,2 %-ია.

ხულოს განყოფილება ექვემდებარება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ადმინისტრაციას და რეკომენდაციებს ღებულობს ცენტრის გადამდებ დაავადებათა ზედამხედველობისა და იმუნოპროფილაქტიკის განყოფილების დარგის მთავარი სპეციალისტებისაგან.

სსიპ აჭარის ა.რ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ხულოს განყოფილება

N	საშტატო ერთეული	საშტატო ერთეულის რაოდენობა	ვაკანტური ადგილების რაოდენობა
	ხულოს განყოფილება		
1	პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი - ხულოს განყოფილების უფროსი	1	
2	მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი -ეპიდემიოლოგი	1	
3	მესამე კატეგორიის უმცროსი სპეციალისტი -ტექნიკური პერსონალი(მძღოლი)	1	

სამედიცინო-დემოგრაფიული მაჩვენებლები	
საშუალო შობადობა (აბს. რიცხვი)	477
ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	7
ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა	15 ყოველ 1000 დაბადებულზე
ხუთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა	8
5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობა	3,5 0-5 წლამდე ასაკის ყოველ 1000 ბავშვზე
გასული წლის მშობიარობათა რაოდენობა (რეგიონის სამედიცინო დაწესებულებებში)	124
მ.შ. საკეისრო კვეთების რაოდენობა	13
საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	27
აბორტების რაოდენობა (გასული წლის)	17
აბორტები მ. შ. სამედიცინო ჩვენებით (გასული წლის)	12
გარდაცვლილთა რაოდენობა (გასული წლის)	295
15-49 წლის ასაკის ქალის სიკვდილის შემთხვევები	2

სამედიცინო დაწესებულებათა ქსელი	
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	1
ამბულატორიების რაოდენობა	0
სოფლის ექიმების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	20
სოფლის ექთნების (ფიზ. პირი) რაოდენობა	23
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების რაოდენობა	0
ექიმებისა და ექთნების გარეშე დარჩენილი სოფლების მოსახლეობის რაოდენობა	0
ამცრელი (იმუნიზაციის) კაბინეტების რაოდენობა	1
ანტირაბიული კაბინეტების რაოდენობა	1
ქირურგიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	7
სამეანო-გინეკოლოგიური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	6
თერაპიული პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	2
ინფექციური პროფილის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	0
რეანიმაციული და ინტენსიური თერაპიის განყოფილებებში საწოლების რაოდენობა	4
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პუნქტების, ავტო ტრანსპორტის რაოდენობა	4
სისხლის გადასხმის კაბინეტების რაოდენობა	

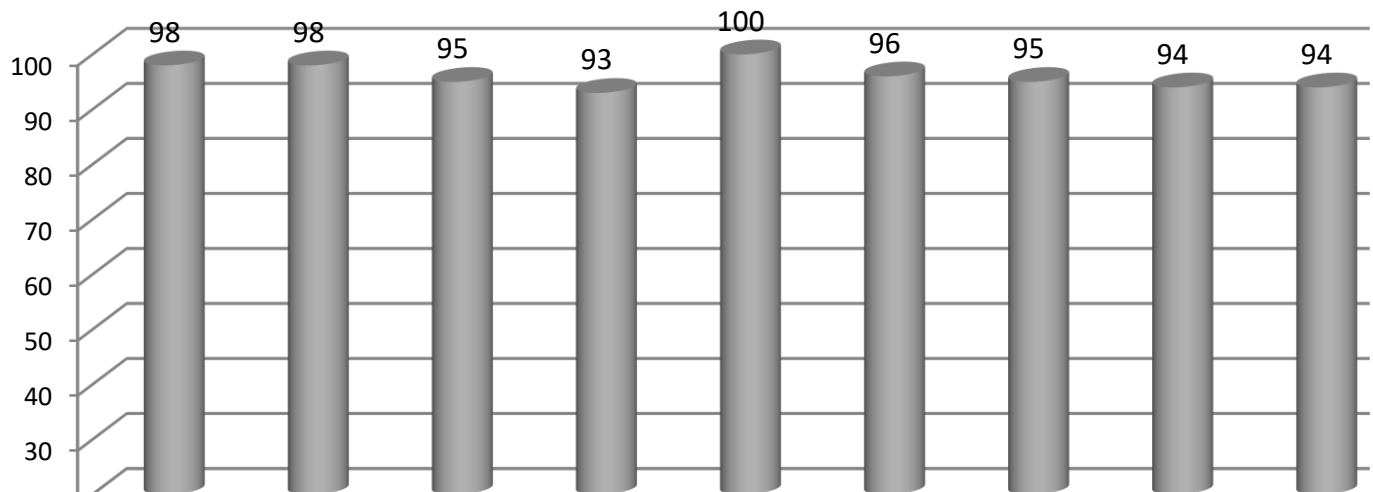
საწოლთა ფონდი 2017 წლის მონაცემებით

	საწოლი	საწოლე ბით უზრუნვე ლყოფი ს მაჩვ.	საწოლდღე	შემოსული პაციენტი	გაწერილი	გარდაცვლი ლი	დატვირთ ვა	ბრუნვა	დაყოვნება	ლეტალ ობა
ხულო	24	102	760	426	321	3	31,7	17,8	2,4	0,7

საბავშვო და სხვა პროფილის დაწესებულებების (ობიექტების) რაოდენობები	
საჯარო სკოლები	49
კომერციული სკოლები	1
საბავშვო ბაღები	20
კომერციული საბავშვო ბაღები	1
უმაღლესი სასწავლებლები	0
საშუალო ტექნიკური და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები	0
მოხუცებულთა ზრუნვის დაწესებულებები, თავშესაფრები	0
შშმ პირთა ცენტრი	0
ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრები	0

ნარკოდამოკიდებულთა საფრთხის შემცირების ცენტრები	0
სპორტისა და გამაჯანსაღებელი ობიექტები	1
სადღესასწაულო-გასართობი ცენტრები, ტურიზმის სფერო, ობიექტები	3
ბავშვთა პანსიონატები	10
ალტერნატიული სკოლამდელი ცენტრი	7

იმუნიზაციით მოცვა (%), ხულო 2017

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ქსელი და განხორციელებული პროგრამები

მუნიციპალიტეტში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა მიმართ კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, განყოფილება ახორციელებს სამოქმედო დონეზე საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში მიმდინარე სახელმწიფო პროგრამების ეპიდემიოლოგიურ მხარდაჭერას, მ.შ:იმუნიზაციის, ეპიდზედამხედველობის, ტუბერკულოზის მართვის, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამების.

ცენტრის მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტით დაფინანსებული 7 ღონისძიებიდან ხულოს მუნიციპალიტეტში ხორციელდება 6:

- მენჯ-ბარძაყის სახსრის დიპლაზიისა და თანდაყოლილი ამოვარდნილობის ადრეული დიაგნოსტიკა
- c ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკის თანადაფინანსება
- ფარისებრი ჯირკვლის გამოკვლევა ორსულებში
- ახალშობილთა სკრინინგი მუკოვისციდოზზე
- სმენის სკრინინგი ახალშობილებში (1 მარტამდე), მეორეული დიაგნოსტიკა (პროექტი 1 ივნისიდან)
- ბრონქული ასთმის დიაგნოსტიკა სამიზნე ჯგუფში

საკონტაქტო მონაცემები:

ხულო, ადმაშენებლის #2

ტელეფონები - მობ. 577 27 87 32

ელ ფოსტა Nnijaradze@gmail.com abuladze.dali@mail.ru

